

Stanislav Moc

Povídky z Austrálie

Žvejkačka

Život dělá kotrmelce, to je jisté, a tak mě zavál do Austrálie. Naštěstí ještě v době, kdy jsem byl mladý, takže jsem unikl nejen normalizaci, ale i nedostatkům v zásobování, které mou zem kdysi sužovaly a i dnes, kdy je situace o moc lepší, se občas něčeho nedostává. Posudte sami!

Napsal mi kamarád Pavel, stýká se teď s Hynkem a ten prej sbírá obaly od žvejkaček, tak abych mu nějaké poslal. Což o to, udělám to rád, ale mám obavy, že to bude všechno vyráběné na jedno licenční brdo po celém světě a všude asi stejný. Tedy Wrigleys, Juicy Fruit a podobné nedosažitelnosti našeho mládí. Bože můj, co my se jako kluci natoužili po žvýkačkách! Jenže tenkrát se to nesmělo! Soudruzi komunisté sice mleli pantem také, ale jen slova. Mlít s ním tak hezky jako Američané nebo kanadští hokejisté, zkrátka jako když jíte a při tom vlastně nejíte, to rozhodně neovládali.

Žvejkačka se v klukovském světě padesátých let minulého století cenila nad zlato. Jednou Hynek odněkud kousek přinesl. Takovej prťavej, mrňavej kousek to byl, od Hynka už vyžvejkaněj do tvrda a on nám jej všem na chvíli půjčoval a my jsme žvýkali jeden po druhém a libovali si, jak to šmakuje, a při tom jsme si připadali jako hokejisté slavného kanadského klubu Polykačů kouře (Smoke Eaters), kteřížto amatéři k nám tehdy jezdili a poráželi i národák. Ti tenkrát nemohli udělat kličku bez sežvejknutí a mám dojem, že jak driblovali puk, tak si i přehazovali žvejkačky v ústech zleva doprava a mátlí naše kluky i hubou. No, tenkrát nás hubou mátl skoro kde kdo, ale to bych zbytečně odbočoval... Jo, tak zkrátka žvejkáme, každý chvilku, a když jsme byli v nejlepším, tak přišel nověj kluk a slyše tu úžasnou novinu, že si pošušňáváme na Hynkově žvejkačce, přistoupil k právě přežvykujícímu šťastlivci a neudržel se, aby pln údivu nezvolal: "Ty vole, žvejkačka? Kurva nekecej!" Přičemž obdivně bouchnul žvýkavce do zad, který v tu ránu ten kousíček žvejkačky spolknul a my měli po ptákách.

To ovšem nebylo hned patrné. Žvýkavec ještě chvíli předstíral, že žvýká, protože nevěděl, jestli mu Hynek nerozbije hubu, až mu tu tragickou zprávu sdělí a žvejkačku nenaivalí zpátky. Pak ho napadla spásná

myšlenka a strašně se rozkašlal, předstíraje, že mu při tom ten kousíček žvejkačky vyletěl z huby. Tenkrát půl klukovskejch Vršovic lezlo v parčíku po kolenou, jak se zpráva rozletěla, že u Nádraží nějaký "Kanadčan, vyplivnul půl žvejkačky, fakt!"

Ředitel Základní školy U nádraží, soudruh Vojtěchovský, který to lezení po kolenou sledoval z okna ředitelny, se okamžitě podesral, neb se domníval, že půlka školy se dala na náboženství. Okamžitě zavolal na okrsek, kde oznámil, že s tím nemá nic společného a ať mu to, proboha, soudruzi věří! Vždyť on je členem strany od pětačtyřicátého, pro Kristovy rány!

Mezitím začali přicházet už i dospělí, neb se rozkřiklo, že vršovickým nádražím projížděli sami kanadští hokejisté "Smoke Eaters" a plnými hrstěmi rozhazovali z oken balíky žvejkaček. To už Hynek tušil zradu neb věděl, že kašel nemohl žvýkačku odnést dále než metr nebo dva. Někdo však nadhodil, že je také možné, že se někomu žvejkačka při hledání přilepila na botu, jak jsme všichni šlapali kolem dokola na jednom místě. Všichni jsme si tedy začali navzájem prohlížet boty, přičemž jsme se opírali jeden o druhého a zvedali nohy za sebe, aby partneři dobře viděli na podrážky. V nejlepším přišel esenbák z okrsku. Tvářil se vážně, točil černým pendrekem jako kdyby si už dlouho do nikoho nebouch a chtěl vědět, co hledáme. Někdo vzadu vyštěkl : "Hovno!"

S nohama ve vzduchu a ohledávaje jeden druhému podrážky, to vypadalo věrohodně, ale zkušeného okrskáře to neoklamalo.

"Kdo to řek!?" zařval.

Nikdo se nepřiznal.

"Tys to řek," kývl okrskář na kluka, který bydlel v prvním patře činžáku budoucího šerifa trampské osady Tampico a jehož jméno jsem už bohužel zapoměl.

"Já? Já jsem hovno řek' hovno," bránil se nařčený. "To řek' někdo za mnou."

Okrskář zcepeněl, ale jist si také nebyl. Párkrát se obuškem nervózně plesknul do dlaně a pak vykřikl: "Soudruzi, rozejděte se! Povídám, rozejděte se!"

"A proč? Vždyť nic neděláme..."

"Proč? Protože se pohybujete v blízkosti nádraží! Ještě takového shluku využije zahraniční rozvědka a objekt si vyfotografuje..."

Pomalou jsme se rozcházeli a bručeli, že jen ať si zahraniční rozvědka nákladové nádraží Vršovice klidně vyfotí, že je tam stejně hovno co nakládat. Což byla pravda. Jen Hynek přešlapoval na místě, doufaje, že se mu ještě naskytne příležitost najít žvejkačku.

Šel jsem domů celkem radostně, protože ten žvýkavec, který spolkl žvejkačku, jsem byl já.

Přes padesát let mě nikdy nenapadlo, že tu žvejkačku jednou Hynkovi vrátím... Poslal jsem mu všechny obaly, které jsem v Austrálii mohl sehnat a všechny byly plné voňavých a čerstvých žvýkaček. Má země mezitím přešla na stranu Američanů a jejich rozvědek a naši hokejisté porážejí v hokeji kanadské profíky. Fotky všech našich nádraží mají zahraniční agentury v Rusku a já? Nežvýkám, i když bych už mohl, ale živě si uvědomuji, že život vskutku dělá kotrmelce - a rád!

Klimatizace

Občas jsem dělal s Josefem. Výborný elektrikář, ale pověřivý. Chodil často ke kartáčkám a věřil blbostem, jako že číslo šest je číslo ďáblov. Já jsem s ním dělal za hotovost, takže celkem rád.

Byla to práce, kterou jsem si přivydělával, když jsem měl dovolenou. Jak se má dovolená blížila, volal jsem kolem dokola po známých, co mě mohli zaměstnat, a většinou jsem něco sehnal. Jednak jsem byl celkem šikula a měl sílu, ale hlavně jsem byl laciný, takového chtěl každý. Mohl jsem si to dovolit, protože peníze na dovolenou mi zaměstnavatel vyplatil předem, takže tohle byly peníze navíc. Dával jsem si je na speciální konto, aby žena nevěděla, a pak jsem ji vždy překvapil k narozeninám nebo na Vánoce, kdy jsme utráceli jak zjednaní.

Práce to byla celkem jednoduchá, i když náročná. Josef jako elektrikář dělal tu jednoduchou práci a já tu náročnou. Zaváděli jsme do domů klimatizace. Mým úkolem bylo udělat do zdi díru, do které se zasunula bedna s motorem klimatizace, a Josefova práce spočívala v tom, že k tomu zavedl elektřinu a všechno zapojil. Tu práci Josef dostával přes prodejce klimatizace, který měl obchod na hlavní třídě a prodával nejen

klimatizaci, ale veškeré elektrické zboží od ledniček až po rádia. V klimatizaci tenkrát letěla značka "Carrier". Na svou dobu jedna z nejlepších k dostání. Neměli jsme s ní žádné problémy nebo reklamace a za den jsme dokázali zapojit tři až čtyři. Dělali jsme to tak, že majitel domu, který si klimatizaci koupil, nám ukázal místo ve stěně, kde ji chtěl mít. Já jsem do stěny (sádrokarton) udělal kladivem díru a tou dírou vyvrtal další díru do vnější zdi. Dělal jsem ji do spáry mezi cihlami, protože to tak bylo lehčí. Tím jsem získal pomyslný střed obdélníkové díry pro klimatizaci. Z venku jsem pak silným grinderem vybrousil a majzlíkem vysekal cihly. Pak jsem opatrně zevnitř vyřízl sádrokarton přesně na bednu klimatizace, což nebylo tak jednoduché, jak to zní, protože jsem musel uříznout i vzpěry dřevěné konstrukce na kterou je sádrokarton připevněn. Do té jsem pak přidělal dřevěný rám, v kterém klimatizace seděla. Ten se musel upevnit na dřevo konstrukce, protože sádrokarton by tíhu nezvládl. Mezitím si Josef natáhl kabel, kterým přivedl do klimatizace proud. Dělal to tak, že pod střechou táhl kabel až nad mou díru, kterou jsem ve stěně dělal, a pak jej do ní spustil spárou mezi cihlovou zdí a dřevěnou konstrukcí domu. Někdy byla střecha nízká a Josef musel pod střechou kabel ke stěně hodit. Já jsem většinou vylezl na střechu, odsunul pár tašek a pomohl mu jej do spáry spustit. To když střecha tašky měla, ale někde jsme narazili na plechovou střechu a museli pak plech odšroubovat, abychom se ke stěně dostali. To byla zdržovačka, ale byli jsme sehraní a práce nám šla celkem dobře od ruky.

Jednou nám prodejce dal adresu a vysvětlil, že majitel nebude doma, ale abychom šli zadem, že nechal otevřené dveře u prádelny, abychom se do domu dostali. Klimatizaci jsme měli zasadit doprostřed stěny v obýváku, v které nebylo ani okno ani dveře. Taková stěna že je v obýváku jen jedna, takže se nemůžeme mýlit. Jméno ulice si již nepamatují, ale číslo domu bylo šest. Zde předesílám, že Australané jsou v číslování domů dost laxní a většina z nich žádné číslo na domě nemá. Někteří nemají ani poštovní schránku, natož číslo. Takže když hledáte nějaký dům a poštěstí se vám v ulici uvidět číslo, je zvykem, že si od toho čísla baráky odpočítáte.

My jsme měli štěstí, dům číslo šest měl nejen poštovní schránku, ale na ní i číslo šest. Navíc to byl třetí dům od rohu, takže jsme se nemohli mýlit. Zastavili jsme před baráčkem a já jej obešel postranní brankou. Dveře do prádelny byly otevřené jak slíbeno a v obýváku jedna stěna bez oken a bez dveří. Takže když jsme se ten večer vrátili z práce k prodejci klimatizací, byli jsme dost překvapeni, když se nás zeptal, proč jsme ještě neudělali tu šestku.

"Tu jsme udělali ráno jako první!", divil se Josef.

"To je divný, už třikrát volali, kdy jako na to přijedete. Hergot chlapi, já doufám, že jste jim to nezavedli do jiného pokoje?"

Ve mně zatrnulo, protože obývací jsem vybíral já, a tak jsem jen němě přikývl, když nás prodejce vyzval, abychom se vrátili a zjistili, co se stalo. Cestou jsme se s Josefem málem pohádali, protože Josef byl prudšas a začal hned vinit mne.

V šestce se svítilo a majitel byl doma. Byl jím šedivý stařík, který vypadal, že neumí počítat do pěti. Když jsme mu vysvětlili, proč jsme přijeli, tak se usmál a řekl, že si myslel, že ho obdaroval sám Santa Claus, že jako Vánoce letos přišly dřív, než počítal. Josef ho ujistil, že do Vánoc je ještě daleko, a zároveň ho vyzval, aby si ty blbý vtipy nechal pro sebe, protože my máme za sebou perný den. Stařík zvažněl a řekl, že ten blbej vtip je na nás, protože on není číslo šest, ale šedesát šest.

"Já se osouložím!" vykřikl Josef: "dyť máte na schránce číslo šest!"

"No jo, protože jedna šestka, dávno tomu, se odlepila, upadla a než jsem se dostal k tomu, abych ji přilepil, tak ji někdo ukrad. Nikdy jsem ji nenašel."

"Takže to je vaše vina! Vy si tam přidělejte tu druhou šestku a my si mezitím vezmeme klimatizaci zpět ..."

" A mně tady necháte díru ve zdi? Tak to teda ne!"

Josef by se snad pral, musel jsem ho chytit za ruku, ale vztekla se mi vyškubl.

"Poslouchejte," řekl jsem, "nedohodneme se nějak?"

"A jak? Vymlátili jste mi cihly a teď..."

"Zavedli jsme vám klimatizaci," přerušil jsem ho rychle, "je to nejlepší klimatizace k dostání, co kdybyste ji od nás koupil? Dáme vám velkou slevu."

"A kolik taková klimatizace stojí?"

"Jedenáct set..."

"To nemám."

"To je i se zavedením," převzal Josef rozpravu. "Víte co, ať nežeru, dáme vám to za půlku!"

"Když já mám jenom čtyři stovky."

"To si strčte..." ale Josef nedopověděl. Chytil jsem ho pevně za ruku a vyštěkl: "Berem!"

Myslel jsem, že se dědkovi rozzáří oči, ale místo toho mu v nich zaplála zlý plamének.

"Tak pojďte dá."

Šli jsme za ním. Zavedl nás do obýváku a šel k dřevěné polici u dveří. Sundal z ní malovaný hrnek s víčkem a sáhl dovnitř. Pak ztuhl a vytáhl prázdnou ruku ven. V očích mu znovu zle zaplálo, ale tentokrát výsměšně: "Tady jsem měl čtyři stovky," řekl protáhle, "vy už jste zaplaceno dostali! A teď táhněte z mého domu nebo zavolám policii!"

Musel jsem Josefa ven vystrkat, ale ještě na ulici vztekle vykřikoval sprosté nadávky. Trochu se uklidnil až v autě.

"Ty blboune," syčel jsem, "kdybys ho nenasral, tak jsme mohli mít aspoň ty čtyři stovky, takhle jsme utřeli hubu úplně!"

"Prořežu mu pneumatiky," skřípal Josef zubama, "počkám si na něj někde a ..."

"Prořežeš kulový! A už se nečil, dědek nám to udělal lacino!"

"Co to kecáš? Ty troubo, kdyby zavolal policii a řekl, že v tom hrnku měl deset tisíc, tak jaký jsme byli?"

To ho zarazilo. Chvilí mlčel a pak řekl: "Budem celej tejden makat zadarmo, chápeš to, ne?"

Neodpověděl jsem.

"Tak dobře," řekl smířlivěji. "Ale že je šestka ďábelský číslo, to mně nikdy nevymluvíš!"

Milenec

Jó, George, to byl za mlada sekáč! Ne snad, že by mu to dneska neslušelo, to rozhodně ne, ale přece jen je rozdíl, když mladý kluk zvedne v parném horku plechovku piva a nechá její obsah klouzat do hrdla dlouhými a táhlými loky. Dlouhými a táhlými, dlouhými a táhlými... ách! A pak si mužně otře ústa hřbetem ruky! Samozřejmě je rozdíl, když totéž dělá starej dědek. Ten ať se snaží jak se snaží, tak vždycky jen zakloní hlavu, leje do sebe pivo, až mu teče po bradě, a nakonec si utře rukou hubu. Slyšíte ten rozdíl, jo? Mužnost už z toho dávno vyprchala a i ta žízeň je hraná. Takže když George zvedne plechovku dneska, působí to docela jinak, než když to dělával kdysi, i když on si myslí, že je to pořád jedna a ta samá akce. On George nebyl jenom sekáč, ale také to byl velký milovník. Je osudem úspěšných milovníků, takzvaných donchuanů, že nakonec skončí v životě sami a když se chtějí pomilovat, tak si po tom musí umýt ruce. Jenže to jsem odbočil..

George za mlada patřil mezi ty šťastné typy, kterému stačilo, když se na ženskou unyle podíval a zamumlal něco jako "ach, jak je to strašné být sám..." a už sám nebyl. Prostě krasavec, kterej se mohl mračit, škaredit i pitvořit a pořád vypadal rozkošně. To není talent, to je dar nebes! Já se mu to vždycky po pátém pivě snažím vysvětlit, ale Georgovi se nesmí nic vysvětlovat už po druhém, takže se vždy mineme v úmyslech.

Rád bych mu vysvětlil, že když dva dělají totéž, tak to nemusí být totéž. Že zkrátka přesídlil a už není v tom krásném mladém klukovi, který drásal dámská srdce, ale ve starém a trochu výstředním dědkovi, kterej může na ženy zapůsobit, jen když se jim neplete do cesty. Načež se George vždy rozčílí a začne vykřikovat, že to není tak dávno, co on ještě ... hergot ... tento ... a nakonec z něj vypadne nějaká krásná historka. Krásnou historku poznám hned, na to mám dar zase já. Poznat ji však v Georgově opileckém mumlání a hulákání není vůbec lehké. Člověk musí dobře poslouchat a včas objednávat pivo, jinak se nic nedozví.

Když Georgovi prokvetly skráně prvním stříbrem, zamilovala se do něj zralá žena z recepce hotelu Sweetwaters Inn. Její vzplanutí bylo tak prudké, že už druhý den vzala George k sobě domu, neboť ten den měla odpolední šichtu. Také přišlo vhod, že její muž to ráno pracoval. Její vzplanutí bylo tak žhavé a láska tak silná, že to její srdíčko neuneslo a v nejlepším, když oba milenci křičeli rozkoší, to srdce vyplo. Infarkt! Neznámá milenka se svezla z George jako papír se stolu a bylo vidět, že

to je vážné. George okamžitě vyskočil, ohmatal jí tep a protože ho nemohl nalézt, tak popadl telefon a vytočil číslo Emergency. Zmateně pak do mluvítko vykřikoval: "Nedejchá, kurva, vůbec nedejchá a to se musí stát zrovna mně! Kurev sedm!"

"Uklidněte se," vyzval ho hlas ze sluchátka, "kdo nedejchá?"

"Žena, kurva, nedejchá!"

"Vaše žena?"

George při té otázce trochu zaváhal, ale domnívaje se, že to urychlí příchod pomoci nakonec vyhrkl: "Jo, moje žena ..."

"Jak se jmenujete?"

Vystřízlivění přišlo rychle, ale že nesmí říci své pravé jméno bylo Georgovi jasné.

"Já nevím ..." nic lepšího ho v té chvíli nenapadlo.

"Tak vy nevíte, jak se jmenujete?"

Chvíli bylo ticho protože George přestal dýchat taky.

"Haló! Haló!"

"Já se .. ne .. pa .. matu .. ju."

"No dobře, ehm .. tak mi dejte adresu ..."

"Ježiši, adresu! Já nevím, nepamatuji si ..."

"A kde jste?"

"U ženy.. teda .. eh, doma ... u ní."

"Tak vy jste doma?"

"Ano, prosím."

"Tak tu adresu!"

"Já si nepa ... kristepane!.. počkejte, hned vám to řeknu!" a George si bleskově natáhl spodky a vyrazil z domu. Za chvíli byl zpátky.

"Číslo čtrnáct," vyhrkl do telefonu udýchaně.

"Ulice?"

"Já blbec! Kristepane! ... počkejte, hned vám to řeknu!" a George znovu bleskově vyrazil z domu. Na domě sice číslo bylo, ale nikoli jméno ulice, takže ubohý milenec, jen tak ve spodkách, vyběhl na ulici a rozeběhl se k první osobě, kterou spatřil. Jenže bába se letícího naháče, který navíc vypadal jako šílenec, strašně lekla a místo, aby počkala, až k ní přiběhne, tak se okamžitě obrátila a prchla do bezpečí svého domu. "Šílenec" chvíli pobíhal sem a tam a vykřikoval ... Neví někdo, prosím vás, v které ulici se nacházím?.. až se mu nakonec podařilo zastavit jedoucí auto a jeho řidič mu prozradil jméno ulice.

"Ladbury Avenue!" křičel pak George udýchaně do telefonu.

"Čtvrť?"

Naštěstí jméno čtvrti George znal, a tak mohl po téhle otázce zůstat "doma" a nemusel nikam vybíhat. Pak dostal instrukce co dělat s "manželkou", takže když konečně dorazili paramedici, našli ho zpoceného nad omdlelou, jak jí dává umělé dýchání.

" Rychle," volal George radostně, "rychle,ještě je teplá!"

Paramedici se pustili do práce a když ženu přivedli k sobě, jeden z nich se George zeptal.

"Co jste dělali, když dostala záchvat?"

George zrozpačitěl a pohlédl na zem, kde se blyštěla loužička jeho semene.

"No, já vím, že jste nepili čaj," snažil se mu pomoci tázající.

"Ne, čaj jsme skutečně nepili," přiznal Geroge, "my pili kávu."

Zaplatil jsem další rundu a George se zamyšleně napil.

"Člověče, já pak za ní šel do nemocnice s kytkou, ale tak blbě, že tam zrovna byl její starej, a kdybych neutek, tak fakt nevím, jak to dopadlo.... Já jí zachránil život! A von by mě snad ubil. Někteřejm lidem se nezavděčíš ..."

Svatba v buši

Moje milá byla věřící katolického vyznání, a tak jsme se museli vzít v kostele. Konec konců právě kvůli tomu mě přinutila, abych s ní objel půlku kontinentu a vzal si ji tam, kde měla všechny tetičky i strýce, protože matka jí umřela, když byla ještě mladá, a ujaly se jí tetičky. Otec ještě žil, ale na svatbu zajat nehodlal, i když nám své požehnání dal. Žil u Glosteru a my se u něj stavili "na čaj" při své cestě na jih. Dal nejen požehnání, ale své dceři i tajnou radu, aby mě opila, než si mne vezme. Pokud bych se v opilém stavu projevil jako násilník, pak ji před naším svazkem varoval.

Opít mě tehdá nebyl žádný problém a jelikož já v podroušeném stavu miluju celý svět, všechno slíbím a pak hned usnu, zkouška mého charakteru dopadla na výtečnou. Zbývalo vlastně jen všechno dojednat. Moje budoucí si mne hodlala vzít v malém dřevěném kostelíčku v zapadákově jménem Mullion Creek, který však pro ni hodně znamenal. Mně to bylo jedno, kde se vezmeme, hlavně že dostaneme oddací list, který nás bude opravňovat ke společnému obývání nájemných pokojů v hotelích. To byl náš největší problém při společném cestování z Darwinu. Campovali jsme sice často a rádi, ale občas bylo třeba zastavit v hotelu, vykoupat se v horké vodě, vyprat šatstvo a nabrat sil na další štreku a tam po nás všude chtěli oddací list! Jelikož jsme jej neměli, musel jsem platit za dva pokoje, i když jsme používali jen jeden. Po zaplacení už majitelům hotelu nevadilo, že nespíme odděleně. Také moje přiznání, že jsem vyznání protestantského, otce O'Sheahana, katolického faráře kostela Svatého Brendana, nijak nenadchlo. Obzvlášť, když jsem si u toho sdělení neodpustil vtípek, že jsem sice z církve husitské, ale že my husiti jsme upálení Mistra Jana katolíkům už dávno odpustili...

Překvapil mě nejen tím, že tuto část dějin perfektně ovládal, ale i náhlou nenávisť, kterou jsem z něho vycítil, jak to prožíval. Nakonec nás však slíbil oddat, přece jen jsme byli v Austrálii a nikoli někde v Belfastu, ale musel jsem podepsat ponižující list, že moje děti budou vychovány v katolické víře. Jenže na to jsme my Češi zvyklí, a tak jsem to podepsal, aniž bych se nad tím nějak trápil.

Moje budoucí už týden před svatbou odjela za tetičkami do Orange, kterýžto městys je okresním městem, v jehož distriktu se Mullion Creek nachází, asi 50 km od Orange. Měla za úkol připravit svatební hostinu, na kterou jsem zase já měl zajistit pití. Pití jsem nakoupil u Kemenyho, který tenkrát na Bondi Road začínal. Měl jsem auto (station wagon) plné až po střechu a do zatáček musel jet pomaleji protože v plné rychlosti

přední kola po vozovce klouzala a jela furt rovně, jak je náklad vzadu nadnášel. Naštěstí jsem sebou měl kamaráda Michala Ambrože, s kterým jsme vpředu tu váhu trochu vyrovnávali. V Modrých Horách se u Lawson za nás přilepil policajt. Jel jsem opatrně a dodržoval všechny rychlosti. Sledoval nás asi deset kilometrů a pak nás zastavil. Chtěl vidět řidičák a pomalu obcházel auto. Já jsem mu tiše domlouval, že jedu na svatbu, aby mě pustil, že si беру australskou holku, která na mne čeká v Mullion Creek, district Orange, ale nebylo mi to nic platné. Napařil mi pokutu a na okno přilepil žlutý lístek nepojízdnosti, prý jsem měl jednu pneumatiku příliš sjetou. S tím jsem mohl zajet jen do nejbližší vesnice a "problém" tam odstranit. Policajt se jmenoval constable Stevenson a já se mu do dneška mstím tím, že největší hajzlové v mých povídkách se jmenují Stevenson... Holt v sobě to češství nezapřu.

Měl jsem nejen hrůzu, že přijedu pozdě na svatbu, ale že nebudu mít ani dost peněz na novou pneumatiku. Což se ukázalo jako správný odhad. Naštěstí Michal sebou nějaké peníze měl, a tak mi pomohl. Na svatbu jsme dojeli se zpožděním a nevěsta už byla celá zpocená....

Oddal nás otec O'Sheahan v maličkém kostele svatého Brendana z vlnitého plechu. Zvenku plech, zevnitř všechno nablýskané blahovičnickové dřevo, krása! Kněz si neodpustil poznámku, že ženich je... ehm... ze zámoří... Přišli všichni mí kamarádi tehdejší doby a desítky lidí z nevěstiny strany. Franta Šafář s Naďou, Petr Baum s Claudií, Michal Ambrož, Arnošt Trejbal, jehož matka ušila nevěstě šaty a který mi udělal kraťoučkový film ze svatby. Bylo tam i mnoho jiných, takže se v maličkém kostelíku udělalo nedýchatelno. Za svědka jsem měl kamaráda Ludvu Zemana. Vždy to byl rozumný kluk, takže mi nikdy nevyčetl, že když jsem řekl "ano" své nastávající, tak jeho žena Marie omdlela.... aspoň tak tvrdí zlé jazyky! Vyrovnávám tu pomluvu tím, že zmiňuji tu vydýchatelnost vzduchu v kostele....

Pak nastala hostina. Byl konec října, venku horko a tetičky se točily a nosily z kuchyně talíře horké polévky. Dobrá byla, ale v tom teple tak akorát ke zpocení. Seděli jsme s manželkou v čele stolu na pódiu a já dával českým kamarádům znamení, aby se moc nepřejídali, že bude lépe. Druhý chod se salátem a studeným kuřecím masem byl skutečně vhodnější. A pak se tančilo, muzika hrála a bylo veselo, až všem Čechům z toho veselí vyhládlo a nenápadně mi dávali znamení, kdy přinesou další jídlo. Zeptal jsem se ženy a zjistil, že přece jídlo už přinesli! Taktně i trpce, ale hlavně se studem v hlase, jsem tu smutnou zprávu oznámil svým krajanům.

"Ale pít můžete, co chcete, pití je dost, to jsem zajišťoval já!" volal jsem zoufale.

K večeru si mě Ludvíček zavolal stranou: "Máš hlad?"

"Až bych plakal," přiznal jsem.

"Tak běž na parkoviště do Frantova auta. Kluci přivezli z Orange kýble (buckets) Kentucky Fried chicken. Střídáme se a chodíme tam ve dvojicích už celou hodinu. A běž nenápadně, ať nikoho neurazíme, vole!" křičel za mou rychle se vzdalující postavou.

A tak jsem se na své svatbě nakonec najedl, ba i manželku k autu vzal. Pak nastalo tradiční loučení a my s ženou jako odjeli. To je tradiční australský zvyk. Nikdo z hostů nesmí odejít, dokud neodjedou novomanželé. Měli jsme domluveno, že to uděláme pro místní, aby mohli domů. V Mullion Creeku tehdejší doby totiž nebylo kam odjet. I zajeli jsme do buše, kde jsme se převlékli do civilu a poprvé zkonzumovali naše manželství legálně. Když jsme se vrátili do svatební haly, byla většina hostů pryč. Naložil jsem zbytky pitiva do auta a jel za českými hosty do Orange, kde jsme všichni měli zamluvené pokoje v motelu. Teprve tady se rozjelo pravé české hostování až do úplného vyčerpání. Krásně bylo, na kytary jsme hráli a veselili se až do rána. Jen jedno mě mrzelo, když jsem majiteli hotelu při registraci nabízel k prohlédnutí oddací list.

"To už není třeba," oznámil mi pyšně a odmítl i jen nahlédnout do listu, kde bylo černé na bílém, že jsme s mou ženou navždy spojeni a že to podepsal sám district manager z Orange, nějaký CJ Clifford. Prý vláda, než jsem se stačil oženit, změnila zákon! Od té doby ženě říkám, že jsme se brali naprosto zbytečně.....

Stěhování

Zdatně jsem plodil potomky, rozvážel chleba i ledničky a šetřil na dům. S potomky to šlo rychle. Když se nám narodila dcera, moje žena někde vyčetla, že nemůže otěhotnět, když ji bude kojit. Byla to doba, kdy alternativní životní styl začínal nabírat na vážnosti a my jsme četli magazíny jako Cosmos a Grass Roots. A tam někde žena vyčetla tu moudrost, že to příroda zařídila tak dobře, že dokud žena kojí,

neotěhotní. Takže když nedostala po třech měsících kojení periodu, bylo to pro ni velké překvapení.

Přesně dvanáct měsíců po dceři se nám narodil syn. To už jsme bydleli ve větším bytě na Curlewis Rd Bondi. Když říkám větším, tak jen proto, že ten byt měl dvě ložnice, zatímco byt na Bronte jen jednu. Bylo mně jasné, že na výchovu potomků bude třeba vlastního baráku s dvorečkem, aby si měly děti nejen kde hrát, ale kde by nám také každý rok nezvýšili nájemné. Objevil jsem baráček na Maroubře, sotva dvě minuty chůze od hlavní ulice s obchody (shopping center). Měl dva byty, každý se třemi ložnicemi. Stál padesát tisíc a agent mi slíbil, že když seženu někoho, kdo druhý byt koupí se mnou, sníží cenu na 24 tisíc za každý. Sehnal jsem Mirka Maříka, který měl byznys v Balmainu a který každý pátek pořádá ruletu pro pozvané. Chodili k němu jen Češi a Češky a ta moje, když se mnou šla, si brala pletení, protože moc dobře věděla, že si tam moc nepopovídá.

Já jsem hrál ruletu vždy při zdi, protože jsem si všiml, že kromě Mirka, který většinou dělal bankéře, jsme nikdy nikdo nic moc nevyhrál. Jednou jsem se rozhodl, že budu hrát barvu. Zkrátka sázet na jednu ze dvou barev a sázky zvyšovat geometricky dokud nevyhraji. Tím bych automaticky nemohl prohrát a nakonec bych vyhrál sumu, o kterou jsem se vsadil na začátku. Začal jsem, myslím, s dvaceti centy a pořád padala barva, kterou jsem nehrál. Když už jsem v tom byl asi za padesát dolarů, nejraději bych přestal, ale Mirek tvrdil, že světový rekord je jedna barva dvanáctkrát a že se to musí zvrtnout. Jelikož jsem u sebe měl svou páteční výplatu, hrál jsem tedy dál. Pak padl světový rekord a mně došly peníze. V místnosti bylo ticho a bylo slyšet jen klapot pletacích drátů mé ženy, která nic netušila a vesele pletla v rohu místnosti svetřík pro naši dceru. Nabídl jsem Mirkovi jako poslední sázku naše auto, které stálo venku. Nechtěl o tom ani slyšet, ale nakonec ustoupil tlaku všech hráčů a faktu, že auto bylo o pár stovek dražší než sázka, o kterou šlo. Naštěstí pak padla moje barva, a tak jsem vyhrál nejen všechno nazpět, ale i těch dvacet centů navíc. Kupodivu mě to neinspirovalo k dalším pokusům ve hře. Byl jsem rád, že nemusím domů pěšky a hlavně, že té mé nebudu muset nic vysvětlovat.

Mirek pak od koupě domu na Maroubře ustoupil, a tak se mi cena tříložnicového bytu opět zvedla zpět na 25 tisíc. Měl jsem našetřeno osm tisíc a od banky slíbenou půjčku patnácti tisíc. Dva tisíce mi chyběly. Ne, že bych si je nemohl někde na vysoký úrok půjčit, ale podmínka banky byla, že to nesmím udělat. Nabízeli mi totiž státem dotovanou půjčku pro chudé s 5procentním úrokem oproti 12 procentům pro normální

smrtelníky. Ano, tak bídě jsem bral, že jsem se na tuto půjčku kvalifikoval. Stát tuto stipulaci vyžadoval, protože dobře věděl, že chudí lidé si nikdy nemohou našetřit tolik, aby se kvalifikovali, neb průměrná výplata té doby byla kolem 4 tisíc ročně. Já ovšem pracoval v maďarské pekárně, tam se sice bralo bídě, protože boss dobře tušil, že všichni děláme peníze ještě bokem.

Žena měla sestru, která si vzala anglického emigranta, a za těmi jsme jezdili do Západní Sydney. Byl to výlet vždy na celý den, protože to bylo přes padesát kilometrů. S Anglánem jsem si rozuměl. Měl vynikající smysl pro humor, rád se napil a hrál fotbal za Lane Cove. Ženina sestra s ním měla dcerku a bydleli ve zcela novém baráčku s pěknou zahradou. A právě v té ulici, kde byl i jejich barák, byl na prodej tříložnicový nový dům, který byl nejen na velkém pozemku, ale i dům sám byl prostornější. A nejen to! Dům byl na prodej přesně za dvacet tři tisíc! To rozhodlo a také pocit, že moje žena tam bude šťastnější a více si popovídá. Ostatně i fakt, že tím zřejmě končím s ruletou, nebyl špatným výsledkem. Byl jsem tak naivní, že jsem si myslel, že kdyby se nám tam snad později nelíbilo, že se zase přesuneme zpět do východních čtvrtí. Neměl jsem ani šajň o tom, jak to v kapitalistickém systému, kde vládne volný trh, chodí. Že to není jako v Praze, kde se cena vypočítávala podle toho, kolik měl být čtverečních metrů, nikoli podle toho, kde se nacházel. A každý ten metr byl stejné ceny, ať se nacházel u Hradu, ve Vršovicích nebo v Nuslích mezi cikány. Komunismus znal jen jeden metr a tím měřil všem nekomunistům stejně.... Tady to bylo jiné. Za pár let stál tříložnicový byt na Maroubře sto dvacet tisíc, zatímco my ten náš prodali za 51 000...

Domek jsme tedy koupili a já začal dojíždět. Pořád jsem vlastně žil na Bondi, protože jsem tam denně pracoval, vyznal se tam a také nakupoval, ale spal jsem u Modrých Hor. Tou dobou žena kojila tříměsíčního syna a starala se o dceru, které byl rok a tři měsíce. Já dojížděl, ale v týdnu, kromě pátku, jsem byl doma před polednem, a tak si žena našla práci jako zdravotní sestra v nemocnici. Dělal jen odpolední šichty, ale bylo to pro ni vyčerpávající. Pro mne konec konců také, protože jsem se musel starat o děti. S dcerou to ještě šlo, té jsem vždy dal láhev mléka, ale syna žena kojila a než šla do práce musela do láhve vymačkat mléko z prsů. Nikdy ho nevymačkala dost a než se vrátila, tak kluk řval jako tur. Jednou jsem byl už zoufalej, protože nic nepomáhalo, ani můj nejlepší trik s dudlíkem a medem. Kluk byl k neutíšení. Bylo horko a já jen v trenýrkách. Přitiskl jsem malého řváče ke své chlupaté hrudi a nabídl mu svůj prs. Vzal ho a dychtivě nasál. Pak se odtáhl a chvíli prskal jak se mu pár chlupů přilepilo na ret. Když jsem mu

je odstranil, tak se znovu rozeřval. Vřískal tak, že když žena přišla domů, řekl jsem jí, že už více dětí nechci.

"To sis měl rozmyslet dříve," odpověděla nasupeně, "máš zaděláno na další!"

"Proboha, snad to není od kojení?!" vyjekl jsem hrůzou.

A tak se nám narodil další syn a my měli tři děti. Nejstarší dceři bylo dva a půl roku....

Sázení na koně

Já jsem kdysi na koně sázel pravidelně. Bylo to v dávných dobách mého mládí, než jsem si opatřil rodinu. Z těch divokých dob jsem věděl, že když nechci vychovávat děti v bídě, nesmím hrát. Také jsem se tím řídil, a to tak důkladně, že jsem nehrál ani poker mašiny, když jsme se ženou zašli občas do společnosti.

S tím jsem problém neměl, hrací automaty mohou hrát jenom zoufalci nebo šťastlivci. Nepatřím, zaplať pámbu, ani k jednomu druhu. Zoufalci strkají peníze do automatů, protože nechápou, že jsou seřizeny tak, aby prohráli. Šťastlivci zase věří, že když párkrát vyhráli, půjde to tak dál i nadále.

S koňskými dostihy to je ovšem jiné. Tam se dá vydedukovat forma i kvalita koní a tou se druhotně řídit. Prvotně musí člověk uvážit, že na koních sedí lidé, které tam dosadili podvodníci. Podvodníci jsou manipulátoři, kteří se nacházejí mezi všemi vrstvami koňské hierarchie. Jak mezi trenéry, tak mezi majiteli koní. Mezi bookmakery, džokeji i administrátory závodů. Dovolil bych si dokonce tvrdit, i když vím že s tímhle názorem narazím a teoreticky je skutečně možné, že se najdou i idealisté, kteří jsou poctiví (však takoví blbci byli i mezi komunisty), že podvodníky jsou všichni! Takže na koňských dostizích vydělávají povětšinou jen ti, kteří mají "inside information".

Takovým člověkem je Duňák. Tedy, abych to upřesnil, on si myslí, že jím pořád je. A to i přesto, že na konci svého pohnutého života mu nezbylo nic než kočka a bydlí v malém karavanu z penze, na kterou mu přispívají úspěšní negambléři jako já v podobě daní. Ovšem kdysi, když byl mladý

a měl konexe, tak se v kruzích, které mají informace, skutečně pohyboval. Já to vím, protože jsem se v roce 1968 a 1969 pohyboval v té samé společnosti, i když nikoli v těch samých kruzích. Já jsem byl tak říkajíc za plotem mezi chátrou a jen jsem obdivoval elegantní dámy v kloboucích se sklenicí šampaňského v ruce, jak se producírují na balkóně. Tenkrát mě ty dámy zajímaly mnohem víc než celé dostihy, ale to jsem odbočil, držme se klisen!

Já Duňákovi skutečně věřím, že kdysi zakopal na Bondi v bowling klubu třicet tisíc funtů (liber). Zakopat je mohl, protože tam dělal tenkrát green keepera, ale už je nikdy nevykopal, protože si místo, kde je pohřbil, nepamatuje. Ty prachy dostal od chlapa, za kterého tenkrát sázel. To byl jeho skutečný job, green keepera dělal jaksi bokem. Ve svém skutečném zaměstnání se pohyboval na dostihových stadionech v Sydney (Randwick a Rosehill) ve vybrané společnosti, pil alkohol a čekal. V určený čas zavolal svému bossovi, který mu dal instrukce, na kterého koně vsadit. Většinou tu informaci dostal pár minut před dostihem, takže pak sebou musel hodit, aby sázku uskutečnil včas, než koně vyběhnou. Dostával za ty služby tučné spropitné a žil na vysoké noze.

Pak přišel ten dějinný okamžik, kdy podvádění převzal stát v podobě státní sázkové kanceláře a většina bookmakerů i příštípkářů jako Duňák přišla o bydlo. Ovšem konexe bývalý green keeper pořád má, i když časem nejen vybledly, ale i jejich přesnost značně utrpěla.

To všechno vím, přesto jsem zbystřil, když přišel s tutovkou, že v sobotu vyhraje dostihy přes překážky Modrá hvězda. Zbystřil jsem proto, že občas Duňák někam zavolá a pak skutečně vyhraje pěkné peníze. Nebystřím pochopitelně jenom já, ale celá hospoda. Tu sobotu jsme si vsadili všichni.

Nikdy bych nevěřil, že i po letech se v člověku mohou zvednout dávno potlačené pudy, ale také je možné, že je ve mně příliš ziskuchtivosti či hrabivosti, než jsem ochoten si přiznat. Fakt je, že jsem na Modrou hvězdu vsadil celých sto dolarů. Na vítězství. Naštěstí Modrá hvězda doběhla pátá, takže jsem se nemusel proklínat, že jsem sázku "nepojistil" a nevsadil také na plac. Duňáka jsem ovšem proklel, jako všichni, co jeho "inside informaci" použili. Dá rozum, že jen když byl z doslechu, neb pitomci jsme byli my, ne on...

Podruhé už jsem byl mnohem opatrnější a když Duňák přišel s novou informací, že tentokrát to je "na tudy", vsadil jsem na vítězství třicet dolarů a na plac dvacet. To se mi vyplatilo, protože na poslední překážce Modrou hvězdu předběhl neznámý kůň, kterým se v takových případech

říká donkey (osel) a Modrá hvězda doběhla druhá. Má pojistka za dvacku mi vynesla padesát dva dolarů, a tak jsem nejen neprohrál, ale vlastně vyhrál dva dolary. Ne, že by mě to rozveselilo, spíše jsem si oddechl, že jsem neprohrál.

Týden nato přišel Duňák se senzační zprávou. Tentokrát je to tak jistý, že si můžeme vsadit na koně i svůj dům! Prostě nemůže prohrát. Forma je i nadále vzestupná, vzdálenost je ideální a na míru šitá a na koni sedí jeden z nejlepších džokejů. A navíc, závod je domluven, ostatní trenéři už instruovali své džokeje...

Nepodlehli jsem všeobecnému nadšení celé hospody a vsadil padesát dolarů na plac pro jistotu, ale jinak jsem se také odvázel a vydal dvě stě dolarů na vítězství. Měl jsem své zkušenosti s donkey "horses" a nechtěl jsem přijít o ty dvě stovky, kdyby našeho koně zase někdo na poslední chvíli předběhl.

Závod probíhal podle očekávání. Modrá hvězda se držela plotu v těsném závěsu za vedoucím koněm a v cílové rovině se jej jala předbíhat. Ostatní koně byli daleko za nimi. Pak přišla poslední překážka a Modrá hvězda na ní nejen klopýtla, ale i upadla. Nejlepší džokej vyletěl ze sedla a Duňák z hospody...

Tak vám nevím, ale asi si už nevsadím. Nějakej týden určitě ne, než našetřím utracené peníze. Hergot, jasnej podvod, tunel jak pro jumbo a nevyjde... Tohle by se v Česku stát nemohlo!

Duňákovi se z toho všeho rozrušení zvedla dna a otekla mu pravá ruka. Aspoň si to myslel a pět dní léčil "dnu" pilulkami, než ho vzali k lékaři, který potvrdil, že neměl žádnou dnu, ale slabou mrtvičku. Teď už zase chodí do hospody, ale o koních nechce ani slyšet. Na Bondi a zakopaný poklad jsem se zatím neodvážil ani zeptat. Aby ho neranila mrtvice úplně....

Hypnotizace

Začátkem sedmdesátých let, kdy v Chile řádil socialista Salvador Alende, za mnou přišel René Merta, který vlastnil na Bronte Road laundromat čili

prádelnu, že se do Austrálie přistěhoval z Chile Čech, který už měl socialismu plné zuby. Tedy toho chilského. Takových ovšem bylo více. Čechů a Češek, co utekli z ráje české socialistické vlasti, aby je zastihl nový Únor, tentokrát v podání chilských soudruhů z Jižní Ameriky, které mocně podporovali castrovští komunisté z Kuby. Jelikož naši lidé měli zkušenost z Československa, na nic nečekali a houfně začali opouštět svou novou vlast netuše, že generál Pinochet není žádný Ludvík Svoboda a nedovolí, aby Chile nastoupilo naši únorovou cestu ke komunismu. To všechno jsem ovšem tenkrát nevěděl a na chilském Čechovi bylo pro mne zajímavé jen to, že to byl hypnotizér. René, který byl utečenec z roku 1948 a silný kuřák, se totiž tohoto zlovyku chtěl zbavit. "Chilan", který ještě neuměl dobře anglicky, si právě na nás, Češích, přivydělával hypnotizací proti různým neřestem, páč česky pochopitelně uměl výborně. Španělů nebo jiných Jihoameričanů tenkrát v Austrálii ještě mnoho nebylo, i když v city existoval španělský klub. Tam jsme chodili na krevety po španělsku s česnekem, které nesnášela moje žena, jako všichni Australané té doby, protože jí česnek smrděl... Chuti na česnek jsem se zbavit nechtěl, ale kouření ano, takže René mě okamžitě zlákal.

"Už jsem u něj jednou byl a nekouřil jsem skoro dva dny!" kasal se René nadšeně a když jsem se podivil, proč tak nedlouho, jal se vysvětlovat.

"Protože jsem na to šel špatně. Já s tou hubou musím pořád něco dělat a když do ní nemám co dát, tak podlehnu ďábelskému pokušení tabáku. Tentokrát si s sebou vezmu pytlík bonbónů a nechám se zhypnotizovat, že když dostanu chuť na tabák, vezmu si místo cigarety bonbón. To je failproof!"

Takhle tenkrát mluvili osmačtyřicátníci všichni. Promíchávali češtinu anglickými výrazy, zatímco my, osmašedesátníci, jsme se to teprve učili. René byl ovšem svérázný charakter, který míchal všechno. V mládí měl doma francouzskou chůvu, takže francouzština byla jeho prvním jazykem. Češtinu se naučil ještě než šel do školy od dětí ze sousedství, s kterými si hrával. Školy měl ovšem německé a já nikdy nezapomenu, když mně vykládal s téměř posvátným nadšením, jaký byl Hitler řečník.

"Oh, šajze, Standa, ten uměl mluvit! Naskakovaly mně pupínky jako u husy, když měl proslov, a vlasy mně trčely fzádu na temeni! Takoví řečníci se už neroděj! Naja, já taky chtěl do Hitlerjugend, ale nevzali mě..."

"A proč vás, René, nevzali?" divil jsem se hledíc na jeho přímo árijskou vizáž. Modré oči, blond vlasy a i ve svých padesáti plus letech byl vysoký a štíhlý.

"Protože jste homosexuál?"

"Ale kdepak, to jsem tenkrát tajil, že jsem teplej, to ještě nikdo nevěděl. Nevzali mě, protože jsem byl Žid..."

Laundromat vlastnil René se svým partnerem Patrickem a zaměstnával v něm mladou slovenskou manželku mého nejlepšího kamaráda té doby, Ludvíčka Zemanů, který byl na svou ženu značně žárlivý, ale u Reného měl klid myslí. Manželka ovšem klid neměla, protože musela žehlit košile a každou uměla vyžehlit a poskládat do celofánového pytlíku jen za pět minut. Patrick ji chtěl vyhodit, že je pomalá, ale René se za ni postavil a Patrick miloval Reného, a tak ji trpěl, že se snad časem zlepší.

V uvedený den jsem zajel k Laundromatu, promluvil s Marií, která ovšem při rozmluvě stále žehlila a bulila, páč se jí stýskalo po Slovensku, po mamince a hlavně po práci laborantky v bratislavském Slovnaftu, kde se rozhodně nepředřela a nemusela nikomu žehlit košile, abych vyzvedl Reného. Jeli jsme na Bondi Road, kde chilský hypnotizér bydlel, a cestou si koupili několik pytlíků bonbónů.

Nejprve prodělal proceduru René, zatímco já seděl v předsíni, kde jsem slyšel každé slovo, které hypnotizér pronesl.

"Chce se vám spát... upadáte do spánku... do hlubokého spánku...nemůžete otevřít oči nemůžete otevřít oči, ani když to zkusíte... nemáte chuť na cigaretu a na kouření vůbec... když na vás přijde chuť si zapálit, raději si vezmete bonbón..." Pak jsem přišel na řadu já a celý proslov se opakoval. Ta samá slova pronášená stylově v hlubokém basu, ale nezdálo se mi, že by na mne působila. Místo do hlubokého spánku jsem upadal do malomyslnosti, protože jsem slyšel, jak kolem domu projíždějí auta a vedle v předsíni šustí pytlíkem s bonbónama René Merta. Připadalo mi, že jen ležím na kanapi se zavřenýma očima. To až do okamžiku, kdy mi hypnotizér přešel prsty oční víčka a řekl ...nemůžete oči otevřít, ani když to zkusíte... Okamžitě jsem to zkusil a opravdu jsem je nemohl otevřít!

Po proceduře a zaplacení nás chilský Čech pozval na kávu a na pokec, kde jsme probrali situaci v Chile a Jižní Americe vůbec. Všichni tři jsme se shodli na tom, že všude dobře, ale v Austrálii nejlépe! René po vypití kávy labužnický vyjedl lžičkou i lógr řka, že turka neměl od té doby, co

opustil Československo. Podle toho, jak se mu třásla ruka s lžičkou, jsem usoudil, že dostal hroznou chuť na cigaretu. Já, kupodivu, jsem na kouření chuť neměl.

Čtrnáct dní jsem nekouřil a cucal bonbóny. Celkem mi to šlo, ale tolik neustálé sladkosti nevydržely moje zuby. Rozbolely mě tak, že jsem musel k zubaři. Ten, když jsem mu prozradil, že neustále cucám bonbóny, mi to okamžitě zakázal. Jinak, tvrdil, přijdete o všechny zuby. Odešel jsem od něj s několika novými plombami a značně ochuzen. Zubař v Austrálii není nic laciného...

Zamířil jsem na Bronte Road k Renému do laundromatu. Seděl vzadu u Marie a kouřil. Když mne uviděl, trochu se začervenel a nabídl mi cigaretu. Bezmyšlenkovitě jsem ji vzal a nechal si připálit. Pak jsem se mu pokusil vysvětlit, proč je pro mne lepší kouřit než cucat bonbóny.

"Tak já takovej problém nemám, víte, Standa, protože mám falešné zuby. A to už dávno. Patrick mi je nechal udělat, když chtěl... ale to je jedno," máchl náhle rukou a začervenel se ještě více, než když jsem ho přistihl, že kouří.

"Ale zajímavé je, že mi ty bonbóny zachutnaly tak, že já teď kouřím a mezi tím cucám. To je hrozné!"

Nakupování

My chlapi tak nějak podvědomě nemáme rádi nakupování. Neříkám, že všichni nebo snad i pořád, ale ten ženskej přístup k nakupování, který hraničí nejen se zálibou, ale téměř s vášní, ten nám chybí. Hádal bych, že nějak podvědomě nám není po chuti handrkování, protože tušíme, že handrkování je spor, a my všichni víme, jak většina sporů v chlapském světě končí. Také je ovšem možné, že nákupy nám připadají jako "sbírání-vybírání", což byla tradičně ženská činnost, zatímco my jsme lovci.

Však si všimněte, jak různé dvojice v supermarketech nakupují. Vpředu jde dynamická ženská, která téměř s láskou převrací v ruce kdejakou

krabičku, konzervu i pytlík a vše znalecky porovnává. Pro jistotu přečte všechny návody k použití, reklamy, obsah tuků i cukrů a současně ohodnotí barevnou sladěnost nabízeného tovaru s cenou. Je-li podobný produkt někde o pětník lacinější, nelení se vrátit i o tři uličky zpět a vítězoslavně se přiběhne vykřikujíc ... nejen, že to je lacinější, ale má to i víc vláken a *polyunsaturated* tuk, který je pro lidský organismus mnohem lépe stravitelný! Tuhle jsem četla v nový Ideji ... a jak jí tak huba jede, tak už při tom klidně očima čte něco jiného, co zrovna vidí na polici vedle sebe.

Ženská je zkrátka ve svém živlu! Zatímco o chlapovi se to nedá říci ani náhodou. Ten, který za ní tlačí nákupní vozík se společným nákupem, se povětšinou znuděně dívá kolem. Tak znuděně, že u toho i zívá. Občas si znaveně podepře hlavu dlaněmi a lokty řídí vozík. Jako by chtěl říci ...ach, já nebohý, co já si jen s tou mojí vytrpím! Proboha, u čeho to zas stojíme teď?! ... Ovšem neřekne vůbec nic a tupě tlačí nákup dál. Jako lovec se přece nemůže nadchnout nad konzervou vepřového masa, i když teda ve vlastní šťávě. Jediné, co v něm probudí zájem lovce, až mu zasvítí oči, je, když kolem projde jiná ženská. To se narovná, pevně sevře rukojeť vozíku a zpod přimhouřených očí v jedné jediné setině vteřiny dokáže odhadnout, jestli to je pěkná ženská, moc pěkná ženská nebo krasavice, zkrátka jestli by stála za to a ještě v té jedné setině vteřiny dokáže odhadnout i své naděje na úspěch .. hmmm, ale jó, taky by si dala říct! .. Načež se znovu zřítí na říditka, dá hlavu do dlaní a tlačí lokty vozík dál.

Abych se přiznal, ani já nejsem ideální nakupovač, ale vozík s nákupem tlačím dobře a hodím se i k tomu, abych nakoupené zanesl k našemu autu a doma pak vyložil a zanesl do domu, nejlépe k ledničce. To všechno dokážu, aniž by se mi muselo něco říkat nebo zdůrazňovat, ale fakt je, že nakupování rád nemám a že to je na mně vidět. Takže mě překvapilo, když mě žena požádala, abych s ní jel v sobotu do Bellingenu na trh.

"Ty seš hroznej, nikam mě nevezmeš," řekla a jak ona takhle mluví, tak já už vím, že mi dává poslední příležitost. Že si to vlastně ani nezasloužím, abych měl právo ji někam brát, a tak já teda kejvu, že jo, ... to víš, že tě vezmu do Bellingenu, co bych jinýho v sobotu dělal?

Bellingen je na sobotní trhy vyhlášeněj, protože ho z okolí navštěvuje spousta "alternative people". To jsou ti, co si staví domy z hlíny, objímají stromy, pěstují volnou lásku, kouří trávu a po těle mají různé cvočky. Ne na kalhotách a v botách, jako jsme to mívali my, ale přímo v kůži, ve rtech, v jazyku a co já vím kde ještě. Těm z nich, kteří šetří vodu matce

Zemi tím, že se nemyjí, se říká feral. Jenže tihle lidé také vyrábějí ručně své vlastní sýry, med, opasky a kožené věci vůbec, různé rohože a pletou košíky z proutí a z vlny svetry. A spoustu jiných věcí, které se svorně nazývají "cottage industry" a je jich spousta, těch věcí, a moje žena to všechno miluje, ta by dokázala strávit v Bellingenu dny a ne hodiny a kdyby mohla, tak by to koupila sakumprásk všechno.

Vyjeli jsme brzo, ale trhy už byly v plném proudu, když jsem zaparkoval na parkovišti. Chvíli jsme se procházeli po hlavní třídě a nakukovali do obchodů. Moje žena byla jako u vytržení a jejímu rozletu nebránilo nic, jen moje maličkost. Takže jsme se domluvili, kde že se sejdeme na kafe, a ta moje vyrazila za dobrodružstvími, která nejen že nemiluji, ale jimž ani neholduji. Pomalu a nerozhodně jsem zahrnul za roh. Nevěděl jsem, co s načatým dnem. Na hospodu bylo moc brzo a na kafe jsem nechtěl, když už jsem na ně měl jít později. A tak jsem se rozhodl, že půjdu mezi stánkaře. Někdy mezi nimi jsou ti, co opékají různé šašliky na špejlích, masíčka marinovaná tak i onak, ba i v omáčce z buráčeků a já to všechno mám rád a i když bych neměl, však jsem přes váhu, tak tomu odolejte, když nemáte co dělat a jinak vám chutná.

Jenže stánkaři s jídlem ještě nezačali. Měli už vypakováno, ale zatím nebylo nic upečeno. Nerozhodně jsem se zastavil a rozhlédl. V dlouhé řadě stánků vynikal černý stan věstkyně. Zašel jsem jejím směrem a slavná věstkyně, nemajíc co dělat, stála před stanem a bystřila, takže mě ihned zbystřila. Odhadoval jsem ji tak na padesát. Oblečena byla po cikánsku v dlouhé sukni, ale cikánkou nebyla, to bych ucítil. Pardon, vycítil! Nevypadala špatně, v jedné setině vteřiny, jak se na lovce sluší a patří, jsem si to dlouhým pohledem ověřil a také se usmál. Ne, že bych na tyhle věštby moc dal, ale jednak jsem neměl co dělat a taky mě zajímalo, co mi může věštit, když mě nezná, takže jsem se nechal zlákat do stanu. Nebylo v něm nic, co by mě zaujalo, jen malé světlo na stolku, ke kterému jsme usedli. Žádná skleněná koule, tarot karty, prostě nic ... dáma věštila hádáním z ruky.

Nejprve mě vzala za ruku a pak mi rozvinula dlaň tak něžným pohlazením, že bejt to moje žena, tak jsem zavyl rozkoší. Takhle jsem se přemohl a jen tiše zasténal, když mi z dlaně obratně vytáhla tu pětku, co ta exhibice měla stát.

"Máte krásnou dlaň," zašeptala smyslně, "ach, tak krásnou! Já dlaně přímo zbožňuji."

"No, jestli zbožňujete tu moji, tak to už bysme ji milovali dva," zachraptěl jsem.

"Hmm... vy nejste ženat?"

"Ovšemže jste!" dodala rychle, když postřehla mé zaváhání.

"To je úžasný, jak jste to vyčetla," řekl jsem obdivně, "je tam taky, že mé ženě vůbec nerozumím?"

"Ne. Je tam ale, že vás potká štěstí."

"Teď hned ?" řekl jsem nadějně a volnou rukou ji vzal za zápěstí.

"Hned ne!" řekla důrazně, ale ruku mi nechala. "Budete mít štěstí v neštěstí...."

Začal jsem se potit a něžně ji pohladil po ruce. V tom do stanu vniklo denní světlo, jak někdo za mými zády rozhrnul celty.

"Ááá, tady jsi!" řekla moje žena a bez rozpaků vešla dovnitř, "taky si dám věštit!"

Když jsme pak seděli v zahradní restauraci a cucali kafe, napadlo mě, že věstkyně měla pravdu. Měl jsem vlastně štěstí v neštěstí, ale protože žijeme v duálním světě, dalo by se to i obrátit, že jsem měl neštěstí ve štěstí... V každém případě jsem se zase poučil. My chlapi na to běhání po krámech fakt nejsme! Kdybych byl zůstal doma, tak jsem se určitě tak nezpotil...

Lpění

Constable Stevenson se rozhodl, že to pro dnešek zabalí. Pomalu povolil šrouby radaru na držáku, obrátil jej ve směru jízdy svého vozidla a pak je znovu utáhl. Takhle mohl měřit rychlost aut v protisměru i při jízdě.

Nachytal tolik řidičů, že mohl být spokojen. V tomhle místě to bylo snadné. Silnice k němu vedla sérií zákrutů, kde se vždy nahromadila rychlá auta za těmi pomalejšími. Za posledním zákrutem ale silnice prudce padala k rovince, na jejímž konci číhal constable Stevenson se svým radarem. I to nejpomalejší auto se z kopce rozjelo tak, že pohodlně dosáhlo povolené rychlosti a kdo je chtěl předjet, musel tak učinit v rychlosti nepovolené. Ze zfrustrovaných řidičů rychlejších aut jen málokdo odolal nabídce rovinky s dobrou viditelností, aby nepřekročil povolenou rychlost. Přesto i toto ideální místo se po čase "vyčerpalo".

Stevenson samozřejmě hned věděl, která bije. Řidiči v protisměru začali blikat reflektory svých světel výstrahu řidičům, kteří mířili jeho směrem. Když už skoro nikdo nepřekračoval povolenou rychlost, bylo na čase zkusit štěstí jinde. Constable usedl za volant a vycouval z křovin, v kterých auto ukryl tak šikovně, že z něj z příjíždějících aut na jeho straně nebylo vidět nic než radar připevněný na střeše. Zkušeně počkal na "pauzu" v provozu na dálnici a mistrně auto obrátil do protisměru. Pak se rovinkou rozjel k zákrutům dálnice, odkud ještě před chvílí chytal své oběti. V zákrutech moc šancí někoho nachytat neměl, to věděl moc dobře, ale to ani nebylo jeho úmyslem.

Po několika kilometrech odbočil z dálnice na okresní silnici. Tady to nebylo o nic slibnější, ale už tady dlouho nebyl a hádal, že místní vesničtí balíci dávno ztratili obavy z policejní hlídky a opět budou vesele překračovat povolenou rychlost jako posledně, kdy čtyři z nich nachytal. Jeden jel dokonce třicet kilometrů nad povolenou rychlostí. Marné byly jeho protesty, že v úseku, kde ho constable nachytal, byl perfektní rozhled nejen do dále, ale i do polí, která silnici obklopovala. On, nebohý farmář, pospíchal do města než zavřou obchody vyzvednout ... čert ví, co vlastně chtěl vyzvednout, to už constable Stevenson dávno zapoměl, ale dobře si pamatoval jak se nebožák kroutil, že už mu zbývá na licenci jen pár bodíků a mohl by o ni přijít a to si on nemůže dovolit... Stevenson věděl moc dobře na co to hraje. Aby mu zmenšil přestupek z třiceti kilometrů přes limit na patnáct. Za to by ztratil méně bodů. Ta drzost! Chlap si snad myslel, že jeho, constabla Stevensona, nějak obměkčí!

Ještě teď se mu sešklebil obličej potměšilostí, když si vzpoměl, jak mu na to odpověděl, že kdyby mu na té licenci tolik záleželo, že by jezdil přece pomaleji!

V dálce před ním se objevilo auto, které jelo stejným směrem. Stevenson bleskově změřil jeho rychlost, ale auto jelo osmdesátkou, a to v tomto úseku mohlo jet až stovkou. Stevenson přidal a za chvíli auto dojel. Byla to osobní dodávka s kabinkou vepředu a nákladovým prostorem vzadu, který byl vyplněn nějakým nábytkem. Dal se rozpoznat stůl a židle, které byly na vrchu nákladu. Vše na první pohled slušně uvázáno, ale to se ze zadu a při jízdě nedalo tak dobře odhadnout. Auto mělo victoriánskou poznávací značku a Stevenson si pomyslel, že se další Victorián stěhuje do jeho státu, do Nového Jižního Walesu. Většinou to dělali, když šli do důchodu. V NSW bylo přece jen tepleji, takže důchodci ušetřili za otop a za oblečení. Na řidiče nebylo přes nábytek vidět. Stevenson jel chvíli za autem v těsném závěsu a pak jej nechal trochu ujet. Na auto to však nemělo žádný vliv a jelo pořád svou rychlostí dál. Stevenson zapnul sirénu se světly a blikáním dálkových světel vyzval řidiče k zastavení. Ten reagoval okamžitě a sjel se silnice na okraj vozovky. Stevenson za ním zastavil, vypnul světla a vystoupil. Obešel dodávku a obhlédl náklad. Solidně uvázáno, tomu se nedalo nic vytknout. Přistoupil tedy k okénku kde seděl řidič a suše oznámil :

"Kontrola řidičské licence."

Muž v autě otevřel dveře a vyhrabal se ven. Byl to postarší, šedivý muž a z jeho rozlámaných pohybů se dalo usuzovat na delší dobu za volantem. Vystoupit musel, protože jako všichni australští řidiči měl řidičák v peněžence a ta byla v zadní kapse jeho šortek, takže na ní seděl. Stevenson obezřetně odstoupil od dveří a pak si pozorně prohlédl muže před sebou a srovnal jeho podobu s fotografií na licenci.

"To je řidičská licence státu Nový Jižní Wales!" řekl překvapeně.

"Ano."

" Vy už žijete v tomto státě tak dlouho, že jste si stačil zařídit zdejší licenci?"

"Já jsem vždycky žil v NSW."

Muž to řekl s důrazem, ale i s lehkým přízvukem, který Stevensonovi prozradil, že se nenarodil v Austrálii.

"Kdy jste přišel do Austrálie?"

"1968."

"A to jste celou tu dobu žil tady, v NSW?"

"Ano."

"A jak dlouho máte tohle auto?"

"Skoro pět let."

"Jak to, že jste je nepřeregistroval do tohoto státu? Víte, že to musíte udělat do tří měsíců od zakoupení vozidla, jinak to je trestné?"

"Právě proto, já totiž nic nezakoupil."

Stevensonovi sklapla léčka a nechápavě se na muže zadíval:

"Tak čí to auto je?"

"Mého syna."

"A ten žije ve Victorii?"

"Ne. Nežije..."

"Tak jak to, že má auto zaregistrované ve Victorii?"

"Von ho tam zaregistroval, když tam žil."

"To bylo před pěti lety?"

"Ano."

"Tak jak to, že vy ho máte už pět let, říkal jste to, ne?"

"Říkal. Už pět let se o něj starám. Z Victorie mi každý rok policie pošle registrační papíry, já je na poště zaplatím a je to. Ve Victorii je registrace aut mnohem lacinější než v NSW, víte?"

"Ale to nemůžete! To je proti předpisům!"

"A jakejm, když to auto nevlastním?"

"No, to..." constable zalapal po dechu, "to je podvod! Vy si necháte synovo auto s victoriánskou registrací protože to je lacinější."

"A taky praktičtější!" přerušil ho muž, "ve Victórii nemusíte dělat technickou prohlídku vozidla jako tady, takže ušetřím..."

"Tak a mám vás dost!" zvolal constable Stevenson zlostně a vytáhl pokutový blok. Začal jej vypisovat a při tom dál hřimal: "Já už tomu rozumím. To kdyby udělal každý, tak bude celej stát plnej victoriánskejch čísel. To by byla celá Austrálie plná victoriánskejch čísel! Co to sem taháte za zvyky, vy přistěhovalci, to je hrůza. Tak tady je pokuta a tady je žluťas!"

Constable Stevenson vytáhl žlutý lístek a stáhl z jeho zadní strany plastickou fólii. Pak se natáhl dovnitř mužova auta a lístek přilepil doprostřed čelního skla.

"S tímhle můžete jen do nejbližší stanice, kde musíte auto okamžitě přeregistrovat. Neuposlechnutí..."

"Já nic přeregistrovávat nebudu!"

"Co? Neuposlechnutí je nejen trestné, ale my vás můžeme i zavřít! Chápete?"

"Já nic přeregistrovávat nebudu!" opakoval muž umíněně, "ale jestli chcete, tak vám to vysvětlím..."

"Mně nic vysvětlovat nemusíte!" zařval Stevenson, "já mám jasno. A vy máte poslední možnost. Tak pojedete na tu stanici nebo ne?"

Muž zaváhal, ale pak se podřídil: "Pojedu, ale nic přeregistrovávat nebudu!"

"Pojedu za vámi," oznámil constable, "víte, kde to je?"

Muž přikývl.

"A ne abyste něco cestou zkusil, mně neujedete!" dodal výhružně.

"To vím taky..."

Jeli za sebou, stejně jako před chvílí a přece to nebylo stejné jako před chvílí. Constable Stevenson tiše skřípal zubama. Taková ztráta času! Několik aut je dokonce předjelo, protože šedivý muž v dodávce jel svých

osmdesát kilometrů v hodině a nepřidal ani s kopce. Constable si byl jist, že auta, která je dojela a pak předjela, musela jet rychleji než sto kilometrů v hodině, ale nemohl nic dělat. Dozadu jejich rychlost měřit nemohl, protože si seřídil radar dopředu, a v měření protijedoucích aut mu vadila halda nábytku na dodávce před ním.

Konečně dojeli do okresního města, kde byla policejní stanice a kde jedině mohl v těchto končinách šedivý muž auto svého syna přeregistrovat. Pokud tedy chtěl cestovat dál a že by nechtěl a zanechal auto i s nákladem na policejní stanici nepokládal constable Stevenson za příliš pravděpodobné. Však on změkne, až půjde do tuhého, a přijde k rozumu! Nejprve ale bude muset zaplatit pokutu a ta byla tučná, na to se constable těšil nejvíce, až uvidí toho zpupného starce jak skřípe zubama (pokud je ještě má! Cha, cha) a platí kartou... možná bude platit šekem, napadlo ho. Tihle umínění staříci neradi měnili způsob života včetně elektronických vymožeností. Pokud ošem zaplatí šekem, bude muset čekat, než jej místní banka vyhodnotí a ta to nemůže udělat dříve, než jí bude šek doručen. S tím se také dalo manipulovat, kdyby dědek byl drzej, umíněnej a vůbec zabíral čas nějakým nejpapným vysvětlováním nevysvětlitelného.

Před stanicí bylo plno. Stevenson předjel dodávku a pokynul jejímu řidiči, aby ho následoval. Objeli budovu a zajeli do dvora. Tam bylo místa na parkování dost, i když už tam stálo pár policejních aut včetně motorky. Stevenson počkal, až muž zamkne auto... jako kdyby mu hrozilo, že mu je někdo vykrade! Tady, v policejním dvoře! Potom muže zavedl do vyšetřovny, ukázal mu židli a šel hledat seržanta Wintona Grahama, který byl na stanici velitelem. Našel ho v přední kanceláři, jak se zamyšleně dívá z okna. Ve stručnosti mu vysvětlil situaci.

"Co se s ním mazlíš?" chtěl vědět Graham, "má žluťase, dál jet nesmí, tak kde je problém?"

"To bych z něj právě rád dostal. Co v tom je, že si je tak jistej," lhal Stevenson. Ve skutečnosti chtěl celý případ urychlit, aby viděl pokoření svého "soka".

"Tak jdem na to," souhlasil seržant, "ať tě mám z krku a dědka taky. Dlouho to trvat nebude."

Na vyslýchání museli být podle předpisů dva. Vstoupili do místnosti a Winton Graham si nemohl pomoci, aby se nezarazil, když předvedeného spatřil. Constable Stevenson mu jej popsal jako dědka, ale předvedený na dědka moc nevypadal. Byl celkem statné postavy a i když měl vlasy

skoro bílé, Winton by mu víc jak šedesát nehádal. Navíc působil celkem sympaticky, i když měl v neholené tváři smutek. Nekonečně smutná byla ta tvář a ještě se zdála tak dobrácká. Jenže to mohla být přetvářka, zkušený policista, kterým Winton Graham rozhodně byl, se tím nechtěl nechat zmást. Přesto spustil mnohem mírněji, než jak původně zamýšlel. Dokonce tak mírně, že to zaskočilo i jeho samého.

"Člověče, co blázníte? Zdržujete nejen nás , ale i sebe. Zaplatte pokutu, přeregistrujte auto a můžete okamžitě pokračovat v cestě."

"Když ono to, pane oficíre, nejde."

"Jak to, nejde? Tady constable mi vysvětlil, že už auto používáte v tomto státě pět let?"

"Když vono není moje."

"A čí je?"

"Mého syna."

Kristepane, pomyslel si seržant, protože začal tušit, že případ je komplikovanější, než mu bylo původně vysvětleno, ale než mohl něco říci, vložil se do toho constable.

"Von má auto napsaný na syna, chápeš? A myslí si, že když to je na jeho syna, tak je může používat jak dlouho chce s interstátní značkou a ušetřit na tom, protože auto zaregistrovaný ve Victorii je lacinější a nemusí na technickou prohlídku jako u nás. Sám mi to řekl, zeptej se ho!"

Jenže seržant se na to nezeptal. Místo toho řekl: "A kde je váš syn?"

"V Afghánistánu."

" S armádou?"

"Ano. Von je s těma speciálníma jednotkama. SAS se jmenují. To je ale všechno, co vám mohu říci. Víc ze mne nedostanete!" dodal výbojně.

Constable chtěl něco říci, ale seržant ho pokynem ruky umlčel.

"Dobře," řekl, "ted' to na chvíli přerušíme. Udělejte si pohodlí...."

"Já vím, co chcete udělat," řekl muž, "chcete jim zavolat, co? Tak tohle je jejich číslo," a z paměti nadiktoval seržantovi telefon a prozradil jméno svého syna.

"Jen se jich zeptejte, oni vám potvrdí, že nelžu. To je telefon pro rodiče vojáků v zahraničí."

Oba policajti vyšli na chodbu před vyšetřovnou a constable Stevenson řekl:

"Wintone, i kdyby to byla pravda, co to má co dělat s námi?"

"Zatím nevíme, jestli to pravda je nebo není. Já to jdu ověřit a ty se ho zeptej, jestli něco nepotřebuje a udělej mu kafe nebo čaj."

"Třeba bude chtít na záchod nebo se napít," dodal rychle, když uviděl náhlou neochotu ve tváři svého druha. "Dívej se na to tak, že děláš kafe pro otce jednoho z našich vojáků, kteří bojují v Afghánistánu, ok?"

Když se seržant vrátil na vyšetřovnu zdálo se mu, že by mohl atmosféru krájet nožem. A to i přes to, že oba muži mlčeli a vyslýchaný měl před sebou hrnek vypité kávy.

"Tak ano," rozřízl atmosféru v místnosti, "měl jste pravdu, váš syn je skutečně zapsán u SAS, ale co jste nám neřekl je, že už je přes čtyři roky mrtev!"

Bílá hlava se po těch slovech sklonila a tělo jakoby scvrklo.

"Jestli je mrtev, pak se vám musím přiznat, že jsem ho zabil já.."

"CO?" oba policisté na sebe nevěřícně pohlédli a constable vykřikl: " Vy jste zabil svého vlastního syna? A dobrovolně se přiznáváte?"

"Ano."

"Počkejte," řekl seržant, "tady došlo určitě k nedorozumění. Jak jste mohl zabít svého syna, když zemřel v Afghánistánu?"

"To bylo tak... já.. víte... on chtěl už od malička být vojákem. Už jako capart. Když se ho někdo zeptal, čím chce být až vyroste, tak odpovídal: 'Chci být vojákem a padnout za svou vlast.' Zřejmě to viděl někde v televizi nebo ve filmu. Bylo to od něj v tom věku roztomilé a my se všichni smáli, hlavně já a moje žena. Časem ale na to padnutí za vlast zapoměl a zbylo jen to obrovské přání být vojákem. Zapoměli na to

vlastně všichni, včetně mé ženy. Jen já jsem na to nezapoměl nikdy. Vždy, když řekl, že chce být vojákem, jsem si vzpoměl, jak chtěl za svou vlast i padnout. Časem mi to přišlo jako.. no... snad poselství, kouzlo, já nevím, jak bych to řekl... zkrátka mě to nějak obestřelo a vlezlo mi to do hlavy a já věděl, že když to někdy někde řeknu, zkrátka vyradím, že chtěl za svou vlast padnout, tak se to i stane. Pět let jsem držel hubu a nikdy nikomu nepřipomenul, co můj syn za mlada chtěl, až jednou... v hospodě... měl jsem vypito a dal jsem tu historku k lepšímu v kruhu svých druhů... Ani ne za měsíc na to...." a postarší muž se zhroutil na stůl. Dal bílou hlavu do dlaní a rozeštkal se.

Constable Stevenson toho využil, zašklebil se a naznačil seržantovu Grahamovi, že se před nimi zmítá v pláči úplný cvok. Odpovědí mu byl pohled chladnější bodáku. Chvilí bylo ticho, jen starý muž tiše štkal. Pak se seržant odhodlal a odkašlal si.

"Poslouchejte, vy jste nikoho nezabil" řekl tiše, "to se vám jenom zdá. Jako se vám zdálo, že když to vyradíte, že zemře. To je z bolesti, ale vy za nic nemůžete."

"Myslíte?" muž zvedl hlavu a přestal štkát stejně náhle jako začal. Utřel si oči plné bolesti a odvětil: "Také si to myslím. Ostatně, já myslím, že můj syn nezemřel, že je stále naživu. Proto vlastně nemohu to jeho auto přeregistrovat, chápete?"

Jestli v seržantových očích našel pochopení, bylo těžké rozpoznat. Smutek ano, ale pochopení ne. V očích constabla Stevensona nebylo třeba číst. Celou tvář mu cukalo jedno jediné, že má před sebou cvoka. Natolik chytrý ale byl, že mlčel, když z nepochopitelných důvodů svého nadřízeného vyciřoval, že je lepší zatím svůj názor neprojevit.

"Jaká byla?" zeptal se seržant a ukázal na vypitý šálek kávy před vyslýchaným..

"Dobrá, ale trochu silná."

"Udělal jsem ji tak slabou, jak jsem jen mohl." bránil se constable, "bejt slabší, tak pil vodu." To poslední pohrdavě.

"Já mám slabé srdce a když se napiju silné kávy, tak pak nemohu v noci spát."

"Nám jsi kávu neudělal?" obrátil se seržant na constabla, "já bych si taky dal, ale silnou!"

Constable Stevenson se beze slova zvedl.

"Také bych si ještě dal, kdyby to nevadilo, ale čaj," poznamenal muž.

Constable přikývl: "Stejně slabý jako to kafe?"

"Ano, prosím."

Když za ním zabouchly dveře, seržant Winton Graham se zvedl, přešel od stolu k oknu a podíval se ven. Naproti němu, venku na dvoře, stála dodávka naplněná přivázanou hromadou nábytku a měla victoriánské číslo. Seržant nervózně zabubnoval prsty na sklo okna a pak se obrátil k majiteli... člověku, který ji sem přivezl, opravil se v duchu.

"Poslouchejte, tohle není žádný výslech, my vás vlastně z ničeho nekalého neobviňujeme..." odmíchl se. Znervózněl, obešel stůl a usedl opět naproti mužovi.

"Můj táta sloužil ve Vietnamu.... Jak ten váš kluk vlastně umřel?" otázel se jak nejměkčeji mohl.

"To je právě to," povzdechl si muž, "oficiálně ho zabila mina. Ještě s jedním průzkumníkem. Když ale přivezli rakve zpátky do země, trval jsem na identifikaci. Nechtěli ani slyšet, ale nedal jsem si říct. Tak to na mne zkoušeli psychologicky, že abych si jeho obrázek uchoval v srdci tak, jak ho znám, že z nich obou moc nezbylo. V tom měli pravdu. Z toho, co mi nakonec ukázali, se nedalo usoudit nejen kdo je kdo, ale že to kdysi bylo živé, dýchalo to, hejbal se to..." muž sklonil hlavu, ale než mohl seržant něco říci opět ji narovnal, protřel si oči a pokračoval.

"Byly to kusy lidského těla v hadrech z uniformy a bylo vidět, že se nějaký čas rozkládaly, než je zmrazili nebo co s tím dělají. Hlava neměla obličej, ale temeno s vlasy se zachovalo a na tom jsem právě poznal, že to není můj kluk. Jako capart se jednou motal u sporáku když má žena smažila cibuli a strhl na sebe pánevku. Na temeni mu po tom incidentu zůstala jizva, ale tohle temeno ji nemělo!"

"Nemohli udělat chybu a kusy těch těl pomíchat?"

"To mohli, ale to by mně určitě řekli, ne? Když jsem jim oznámil, proč to nemůže být tělo mého kluka, tak hned běželi a otevřeli i tu druhou rakev, ale mně k ní nepustili. Jenže, kdyby tam našli temeno s jizvou, tak by mě k identifikaci zcela jistě vyzvali, ne?"

" No dobře, ale proč by vám lhali? Nebo i podsouvali ostatky někoho jiného?"

"To nevím, ale..."

V ten moment vstoupil do místnosti constable Stevenson s tácem a třemi šálky. Položil dva před oba muže a sám usedl s třetím vedle seržanta Grahama. Šedivý muž usrkl ze svého šálku a constable Stevenson zasykl k seržantovi, že pije horkou vodu.

"Po čaji spát můžete?" prolomil ticho seržant.

"Můžu, čaj mi problémy nedělá. Někdy ale nespím ani po vodě... to víte, mám to všechno v hlavě pomíchané a představuji si..." nedořekl.

"Můj kluk měl talent na řeči. Proto ho armáda vybrala do speciálního kurzu. Rok chodil v Melbourne do vojenské jazykové školy a naučil se jazyk Farsi. Tím se mluví v Íránu, ale také v Afghánistánu. To není žádné tajemství, proto vám to mohu říci..."

"Jako kdyby bylo, tak abysme to někde nevykecali?" ušklíbl se Stevenson.

" No já si myslím," pokračoval muž směrem k seržantovi, aniž by tu poznámku nějak vědomě bral na vědomí, "že třeba Taliban je oba unesl. To víte, zajmout někoho, kdo umí jejich jazyk a přitom ovládá angličtinu a je expert na speciální jednotky... to musí být pro ně velice výhodné. Že třeba je unesli a do těch uniforem dali jiná těla, než to všechno roztrhali minou... co myslíte?"

" Možné je všechno," odpověděl seržant pomalu, "řekl jste ten nápad armádě?"

"Samozřejmě! Chtěl jsem po nich, aby mi řekli, jestli je poslali na výzvědy, ve skupině nebo v převlečení, ale to víte, armáda vám neřekne nic než že zemřeli při plnění svých povinností a že na něj mohu být pyšný. Obzvlášť SAS, ty vám neřeknou vůbec nic!"

"A máte i jiný důvod, než tu jizvu, si tohle myslet?"

"Mám! Víte, on vždy, když ho někam poslali, a byl také v Iráku a jinde, tak si u nás nechával svého psa. Ten, když mi vloni zemřela žena, vyl jako pominutej, a to ještě dříve, než mi zavolali z nemocnice, že skonala. Jenže v době, kdy měl zemřít můj syn, tak pes ani nezavyl! To bych

věděl, kdyby byl! No a pak, skoro po roce, to už jsme měli všechny jeho pozůstalosti včetně auta, mi přišla ta registrace z Victorie..."

"Dobře," řekl constable, "já vás chápu, ten první rok to musel být pro vás šok, ale pět let?"

"Vy tomu nerozumíte! Já to vzal jako důkaz, že mrtvej není! Samozřejmě, ve Victorii o jeho osudu nic nemohli vědět, ale mně to stačilo. Sama prozřetelnost je přinutila, aby mého syna, majitele auta, brali pořád jako živého, chápete? Jako ho беру já! To auto není moje, jen ho opatruji, než se vrátí..."

Mužův hlas se na okamžik zlomil. Jeho hrud' se zachvěla, ale pak nabral dech a tiše pokračoval: "Já věřím, že dokud to auto je v jeho jménu, tak je šance, že někde žije, a že se jednou vrátí. Tohle nesmím zkazit, jako když jsem vykecal, že chtěl padnout za vlast. Já to auto nepřeregistruji! Zavřete mne, když chcete, ale auto nepřeregistruji!"

Chvíli bylo ticho a pak seržant řekl: "Tak to bysme měli. Počkejte tady chvíli, já se hned vrátím."

Vstal a pokynul constablovi, aby jej následoval. Když byli na chodbě Stevenson prohlásil: "To je ale cvok, co?"

Seržant Winton Graham se zastavil a obrátil.

"Víš, já o tom případě něco vím. Ten druhý kluk, co s ním pad, se jmenoval George..."

"To ti řek von?"

"Ne. George byl můj bratranec. Moc fajn kluk. Chtěli jsme do armády oba. Jeho vzali, ale mně ne, protože mi u pravého oka chybí svalek a nemůžu je na tu stranu otočit."

"To jsem si nikdy nevšiml."

"Protože na tu stranu vždy otočím celou hlavu. Jenže pro armádu to nebylo dost dobrý. Oni do bitev a na smrt v poli chtějí posílat jen perfektní kusy... Bratrance vzali a já šel k policii.... Georgovi rodiče, jeho matka je sestrou mé matky, si hodně vytrpěli. Ta smrt je stála moc bolesti."

" Dobře, ale určitě u toho neblbli tak jako..."

"Ty víš hovno, co to je bolest!" okřikl ho seržant Winton Graham. "Bolest k neutišení! Ani co to je naděje! Lpění na nemožné naději, které jediné dokáže tu bolest aspoň trochu zmírnit, víš? A ty si myslíš, že to dělá, aby ušetřil pár dolarů!" seržant si pohrdavě odfrkl.

"Já se teď vrátím a vezmu ho k jeho autu a omluvím se mu. Ty mi tam přines žiletku, ať můžu sundat z okna toho žluťase, cos mu tam přilepil!"

Chvilí bylo ticho a oba muži na sebe upřeně hleděli.

"Constable Stevenson, jestli chcete, můžete si na mne stěžovat, ale tu zatracenou žiletku máte rozkazem!"

" Wintone, neblázni! Stěžovat? To mě vůbec nenapadlo! Ale co budu dělat s papírama? Už jsem pokutu vypsál a víš jak těžko."

"Jestli chceš poradit, co s tou zatracenou pokutou máš dělat, tak se mne jen zeptej! Zkus to!" řekl seržant nesmířlivě, ale o poznání vlídněji.

Constable Stevenson se zřejmě poradit nechtěl, natož zeptat nebo něco zkoušet. Obrátil se a šel hledat tu zatracenou žiletku.

Pomsta počesku

Nejraději bych začal tradičně, něco jako "Bylo nebylo..." nebo "Za devatero horami a devatero moři..." , ale to by ten příběh vyzněl jako pohádka a to nechci. Na druhou stranu si ale také nepřeji, aby jeho realita vrhala stín na ty, kteří s příběhem sice nemají nic společného, ale přesto by se mohli "poznat". Nejlépe asi bude, když řeknu, že se mi to všechno jen zdálo. A tak tedy: Zdálo se mi, že čtvrtka na pátek, že jsem

Že jsem šel po okresní cestě, úzké a špatně vyspravované mnohými asfaltovými záplatami. Cesta vedla rovně, ale mírnou strání, která po mé

levici stoupala do smrkových lesů, zatímco po mé pravici bylo pole, které se táhlo dolů až k zelené remízce, kde snad mohl být i potůček, ale to bylo moc daleko, abych jej dohlédl, a odtamtud se zase rozprostíralo jiné pole, které stoupalo k lesnatému obzoru na druhé straně údolí. Pole byla posečena a sklizena, jen strniště dávalo tušit, že na nich asi rostlo obilí. Byl podzim, ale sluníčko ještě pěkně hrálo a strniště prorůstal zelený jetel.

Šel jsem pomalu směrem k vesničce kam silnice vedla a na jejímž okraji měl dům můj přítel Luba. Odstěhoval se sem celkem nedávno, i když v republice už žil pěkných pár let. Po Austrálii se mu ale stýskalo pořád. Vždycky, když jsem do republiky přijel, musel jsem ho navštívit a ani letos tomu nebylo jinak. Jinak bych ho urazil, kdybych se aspoň na jednu noc nestavil a nepřespál.

Naproti Lubově domu, přes silnici, stál starý statek, který jeho majitel nechal značně zchátrat. Tašková střecha byla uprostřed prohnutá a staré kamenné zdi popraskané, ale jinak celá stavba dávala tušit, že to v minulosti musela být impozantní budova. Od silnice oddělovala statek solidní kamenná zeď, i když poměrně nevysoká. Značně ovšem poškozená a místy i rozvalená. Táhla se podél silnice ven z vesnice.

Už jsem šel vedle ní, pár desítek metrů zbývalo z mé ranní procházky, když jsem zahlédl jednou z těch provalenin houby. Hřib! A vedle další! Protáhl jsem se provaleninou a zjistil, že zde rostlo celé hnízdo hřibů. Bohužel, všechny ty krásně vypadající houby byly po bližším ohledání nepoužitelné. Byly buď shnilé, nebo prolezlé červy. Většinou obojím. Nechal jsem je na místě, ale nedalo mi to a zbytek cesty jsem šel podél zdi ke statku vnitřní, nikoli zevnější stranou zdi a sotva deset metrů od statku jsem našel další hnízdo hřibů! Bylo jich méně a byly menší, ale byly zdravé! Opatrně jsem je sbíral a nemaje nůž čistil je aspoň od nejhoršího nehtem a pokládal na nízkou zeď. V nejlepším, když jsem se zvedal z podřepu, mě do něj srazilo strašné zařvání. Nade mnou opíraje se jednou rukou o zídku stál mohutný chlap a řval: "Co si to dovoluješ ty smrade.... ty hajzle zlodějská! Co tady kradeš mý houby!"

Strašně jsem se lekl a srdce jsem měl v tu ránu v krku, ale přesto jsem povstal. Stáli jsme teď čelem k sobě a chlap se opřel ještě více o zeď prskaje mi přímo do obličeje: "To vás v Austrálii neučej, že se na cizí pozemek nesmí?"

Celý jsem se třásl a cítil jsem, jak mnou začíná cloumat vztek, ale udržel jsem se a nepraštil ho. V mém věku si to nemohu dovolit a s mým srdcem už vůbec ne, ale vzalo to dlouhý moment, než jsem to zvládl.

"Držku bys zasloužil rozmlátit ty kurvo australská, špinavá!" hulákal (zřejmě) majitel sešlého statku.

Uvědomil jsem si, že ví s kým má tu čest, když ví, odkud jsem.

"Podívejte se..", začal jsem chabě.

" Drž hubu!" ječel, ale já ji nadržel.

"...nemohli bysme se nějak domluvit? Bez řvaní?"

"To bude mé sic... nejméně!" řval vztekle, ale o něco tišeji.

Strašně jsem znejistěl. Česky umím pořád dobře, ale tomuhle jsem nerozuměl.

"Jaký sic?"

"Tak ty nevíš, co to je mé sic?"

"Nevím," odpověděl jsem upřímně.

"Že tě dají nejméně na mé sic do kárného zařízení."

"Jo tak, na měsíc! Podívejte, já se omlouvám, houby si nechte..."

"To by se ti hodilo!" znovu zbrunátněl, "dáš mi padesát dolarů, nebo zavolám policii! Americkéjch!"

"Já americký dolary nemám, já jsem z Austrálie."

"Tak sto australskejch!"

"To nedám! Australskej je teď mnohem víc, americkéj upad, čtete bursu?"

"Nečtu," připustil a poprvé maličko znejistěl. "Fakt americkéj dolar upad?"

"Upad, kvůli válce v Iráku. Australskej šel nahoru kvůli Číně. Kupujou vod nás suroviny."

"Tak jo, tak já vezmu ty australský."

"No dobře, ale musíte mi dát potvrzení."

"Na to se ti vyseru, já potvrzení nikomu nedávám!"

"Rozumějte, já tady jsem sice na dovolený, ale oficiálně to vedu jako služební cestu, takže ty dolary můžu odepsat z daní, chápete? Ale musím na to mít potvrzení. Vás to nic nestojí a já ušetřím."

"A to vám budou věřit, když to napíšu já, na papíru jen tak..." začal mi vykat.

"To víte, na nějakým oficiálním firemním papíru by to bylo lepší..."

"Já mám ještě stvrzenkový sešit z JZD" rozpomněl se.

"To stačí!"

"A co tam mám napsat, že jste mi dal padesát dolarů?"

"Ne, že jste mi za padesát dolarů prodal houby!"

"A to vám budou věřit, když to bude česky?"

"To už nechte na mně! Ostatně, když mi nebudou věřit, tak si to mohou nechat přeložit a zjistěj, že jsem nelhal, ne?"

"No jo, tak jo. Tak tady počkejte... a kdybyste snad myslel, že utečeš, tak já vím kde si tě najít!" nabral opět výhružný tón.

"Prosím vás, kam bych utíkal? Přes silnici k Lubovi?"

Pokýval hlavou, téměř omluvně, zdálo se mi. Hned jak odešel, jsem vytáhl peněženku a oddělil padesátidolarovou bankovku od svazku ostatních. Nemusel vědět, kolik peněz u sebe nosím.

Za chvíli byl zpátky a přinesl mi jézédáckou stvrzenku, na které bylo i s jeho podpisem, že mi prodal houby "hřibi" za padesát australských dolarů.

Vyměnili jsme si bankovku za stvrzenku a on, už vyloženě přátelsky, chtěl ještě vědět, zda se nestavím večer na pivo, že má syna, který by se rád podíval do Austrálie. Vymluvil jsem se, že jsem ještě nesnídal, a pospíchal přes silnici k Lubovi. Že bych šel k němu na pivo, nehrozilo, neb po poledni mě Luba odvezl do nedalekého krajského města, odkud mi jel autobus na Prahu. Měli jsme čas na procházku po městě i na oběd, ale já jsem nejprve chtěl, aby mně Luba ukázal místní berňák. Divil se, ale nakonec mě tam vzal ze zvědavosti, co tam chci. Chvíli trvalo, než jsme se dostali na to pravé oddělení a k tomu pravému úředníkovi. Tam jsem potvrzení o prodeji hub odevzdal do správných rukou a dostal

ujištění, že kdyby bývalý majitel hřibů svůj výdělek na konci roku nepřiznal, tak bude mít průser jako hrom a v nejhorším by mohl skončit i v kárném zařízení.

" Na mé sic?" chtěl jsem vědět.

"Na vaše co?"

"Na měsíc!"

"Možná i na víc," ujistil mě úředník.

Blaho se mi rozlilo po celém těle, takové neskutečné blaho malého českého práskače a v tom jsem se probudil.... šáhnu vedle, ale jak mě ten sen oklamal!

Stres test

Jednou za rok chodím na stress test. Objednal si mě na něj specialista už před rokem. Dělá to tak každý rok, ale nejprve musím ke svému lokálnímu lékaři, který mi napíše za 46 dolarů doporučení. To proto, aby mi stát na stress test přispěl třemi čtvrtinami ceny. Z těch 46 dolarů mi stát vrátí 25. Jo a až se ze stress testu vrátím, tak musím ke svému lokálnímu lékaři znovu, aby mi přečetl za dalších 46 dolarů vyhodnocení testu, jemuž stejně neporozumím.

Jelikož bydlím v malém hnízdě, kde by se specialista na srdce asi neuživil, však i obyčejný doktor tu ordinuje jen dvě odpoledne v týdnu, musím vždy až do Coffs Harbouru. Vezme mi to skoro hodinu autem neb Coffs je od nás přesně osmdesát kilometrů, ale i tento, na naše poměry dost veliký přístav, specialistu postrádá. Nevím, zda je to tím, že nás "srdcařů" není v kraji tolik nebo je pod specialistovu úroveň tam bydlet. Dojíždí do Coffsu také, ale až z daleké Sydney, a na ten den, co tam je, mu sestřičky vše připraví, hlavně nás pacienty a specialista Srdcař to vezme "zu grunt". Jeden po druhém se svlékáme do půl těla, jedna

sestřička nám oholí prsa na místech, kam pak jiná připne elektrody, a ta místa se musí namazat nějakou vaselínou nebo co to je za sajrat, aby elektrody správně "vodily". Já vždy holící sestřičce důležitě připomínám aby, proboha, na ten lubricant nezapomněla, a jelikož mám cizí přízvuk, tak to vyslovuji jako "lubrikant" . Sestřičku polije ruměnec, ba i ruka se žiletkou se jí rozechvěje, takže vím, že jsem to vyslovil přesně, jak jsem chtěl. Tohle by rodilému Australanovi neprošlo, ten by si odnesl celou tubu "lubrikantu" v konečníku, ale já jsem wog, mně to projde.

"Opatrně sestři," nabádám, "nebo mně uříznete bradavku ... no, mně je stejně prd platná ..."

A sestřička se hihňá a souká ze sebe "Pane, hihi, Mok .. to se správně, hihi, jmenuje džel!"

Pak na mně sestřička nalepí elektrody a postaví mě ke dveřím, za nimiž se stress test koná. Po chvíli se dveře otevřou a z nich se vypoťací zpocený a udýchaný stařec. Má na prsou elektrody jako já a už ho ženou do jiných dveří, zatímco já zaujmu jeho místo na běžícím pásu. Ten se rozjede pomalu, takže mám dost času laškovat s jeho operátorkou, která mi zároveň měří i tlak. Snažím se z ní opatrně dostat informaci, jestli je to zrovna ten tlak, co z mužů dělá chlapy, že bych jako šel dvakrát. Operátorka se však nezasměje, jen zvýší rychlost běžícího pásu i jeho náklon, takže skoro utíkám a také sotva dýchám a už nemám čas na blbé poznámky. Pot se ze mne řine a když myslím, že to už nevydržím a padnu, tak se pás najednou zvolní, klesne do roviny, zatímco já jen do kolen, a už mě ženou kolem starce, který stojí u dveří s elektrodami na prsou jako před chvílí já, ale já už nemám chuť ani sílu, abych ho nejen pozdravil, ale ani varoval, že přístroj obsluhuje megera. Za jinými dveřmi mě položí na bok a asistent muž mi namaže prsa gelem a jezdí po nich scannerem, který vysílá obraz mého srdce do televizní obrazovky nad námi. Po chvíli se dveře rozletí a do místnosti se vřítí sydneyjský specialista.

"Tak co?" zeptá se.

"Good," odpovím, ale specialista si mne nevšímá.

"To jsem ještě neviděl," řekne asistent a ochotně mu předá scanner. Specialista si přisedne, načež pronese nějaký technický termín, který neznám, a zároveň zakrouťí udiveně hlavou.

"To je skutečně zvláštní," ohodnotí mrskající se hroudu na obrazovce, která je mým srdcem.

"Something wrong?" zeptám se ulekaně i udýchaně zároveň.

"Nothing's wrong," odpoví specialista rychle, "jen vám jedna strana pracuje zajímavě jinak. Jinak než by měla."

"Mně to stačí," řeknu odborně.

Oba doktoři se pak dohodnou na dalším postupu, načež Specialista zase odběhne a já se obléknu. Asistent mi rychle napíše zprávu pro mého doktora, zalepí ji do obálky, abych si ji nemohl přečíst, a když odcházím, tak do místnosti přiřenu dalšího uhnaného starce, z kterého se řine pot.

A je po stress testu. Kromě faktu, že jsem jej přežil a budu mít na rok zase pokoj, vlastně ani nevím, proč jej dělám. Proč jej dělá specialista, mi jasné je. Test stojí přes čtyři sta dolarů a tak, jak nás ubohé pacienty hnal skrz ten kolotoč, musel za ten jeden den vydělat aspoň na auto. Možná, že jsem pesimista, ale dokud budou doktoři odměňováni "od kusu", budou s námi jako s kusy i jednat. Co je doma, se počítá. Kdybych měl odvalu jednat s lidmi jako s dobytkem, zařídil bych si speciální testovní kancelář, kde bych stetoskopem lidi poslouchal a pak jim odborně vysvětlil, že je všechno v pořádku. Dělá vám to buch – buch, řekl bych moudře i nezávazně zároveň. Další! Stát by to určitě zaplatil, tím si jsem jist.

Přiznání emigranta

Jak jistě víte, uplyne letos čtyřicet čtyři let, co jsme my, "osmašedesátníci", přijuchali na Západ a zapadli do zdejších demokracií. Také určitě víte, že jsme to měli lážo plážo, jak tvrdili ti, co přišli před námi, a pak ti, co přišli po nás, ale hlavně ti, co zůstali doma a nepřišli vůbec.

Byli jsme taková ta privilegovaná generace! Ne snad tím, že bychom se nějak zasloužili, ale tím, že jsme rozpoznali, co se děje a že taková příležitost se hned tak nenaskytne. K tomu, abychom se vyhnuli všemu, co mělo doma následovat. My, budoucí odpadlíci, jsme věděli a nechtěli čekat, až se komunisté nějak dohodnou a zase začnou po rusku objímat, líbat a hlavně hledat viníky současného stavu. A tak jsme vypadli. Do USA, do Kanady, Austrálie a značná část zůstala v Evropě. Evropou nemyslím tehdejší východní Evropu, Hráz socialismu a Tábor míru. Tam

nepospíchal nikdo, i když pak mnozí z naší "vlny" se upravili a odpřisáhli, že nebudou špinit dobré jméno naší socialistické vlasti v zahraničí. Slib nejen splnili, ale domů pak jezdili na dovolenou s krásným pocitem privilegovaných, kteří všechny a všechno přechcali. Zde na Západě se nad takovými prkotinami, jako že někdo dostal azyl a pak si klidně jezdil na dovolenou tam, kde mu hrozila perzekuce, na jejímž základě ten azyl dostal, vůbec nepozastavujeme. Nevím proč, ale je to tak. Lážo plážo, pravím!

Zde v Austrálii před čtyřiceti lety na nás emigranty se zlatými ručičkami a ještě lepšími řečičkami čekali už na letišti! Hudba vyhrávala a přepychově vypoštářované limusíny už čekaly, aby nás rozvezly po hotelích. Pečená kuřata (nebyli to holubi?) nám nosili na stříbrných podnosech až do pokojů a pak trpělivě čekali, až se zotavíme z té dlouhé cesty. Teprve pak nám nabízeli zaměstnání, kde jsme si mohli vybírat podle našich kvalifikací. Mně třeba nabízeli celou lékárnu! Fakt! Prej, jste chemista, pane Mok, dáme vám lékárnu, ať děláte v oboru. No, já chemista byl, ale industriální čili průmyslový a to jsem ještě měl štěstí, že než jsem se ve Spolaně Neratovice vyučil lučebníkem, že ten připitomělý středověký název alchemistů změnili na chemika, jinak si mě s drogistou nespletl určitě nikdo. Do lékárny jsem se moc nehrnul, abych někoho neotrávil. Ovšem takových blbů bylo málo. Většinou se našinci tolik neupejpali a své kvalifikace značně nadhodnocovali. Mnohý kreslič či jen obkreslovatel plánů se zde stal architektem, stavitelem nebo aspoň strukturálním inženýrem. Holt jsme to měli lehké, stačilo jen mlžít. Ti, co uměli lhát, byli nejvyhledávanější.

"Na universitu nechcete?" šeptal mi nadšeně úředník státního departmentu práce. Kdepak na universitu! Až jsem se strachy zapotil, tam bych se musel učit! Kdepak, já chtěl jezdit na koni, střílet krokodýly a šoustat. Znal jsem ovšem jednoho, který to vzal, když mu slíbili slaboproud, a pak byl rád, když na universitě skončil jako elektrikář-údržbář a devět let tam vyměňoval vadné žárovky a zářivky. Domů samozřejmě jezdil. Většinou přes Německo, kde si pronajal mercedesku, a všude vykládal, jak na té universitě vyučuje slaboproud. Měl to slabo holt v hlavě.

Já, abych se přiznal, to začínám mít v hlavě pomíchané taky. Vždy, když přijedu do své bývalé vlasti a sedím s někým v hospodě, zdá se mi, že nic nevím a ničemu nerozumím. Pozorně naslouchám tamním znalcům australských poměrů, jak že jsem se měl v té Austrálii skvěle - a ty možnosti! Jistě, přiznávají, neměl jsi to ze začátku lehké, ale pak! Kdežto oni? Ach, bože, jak trpěli! Strašný to bylo, ale vůbec se nediví, že lidé

dnes volí komunisty dál, protože ... přece jen, když to dnes porovnají, tak za komunistů bylo líp! Byly jistoty, které dnes nejsou....

Já jen přikyvuji, přece jen mě máma slušně vychovala. "Stanoušku, neper se!" zapřísahala mě, a tak já se držím a ještě nikomu jsem ji neubalil, i když chuť by byla. Jenže to bych se u nás ufackoval. A tak se nehádám, naopak souhlasím, jak jen já to měl v té Austrálii lehký, jednoduchý a krásný. K lepšímu dávám, jak ke mně do obchodu jednou zavítal sám budoucí předseda vlády, rukou mi potřásl a když jsme se představili, tak se mě zeptal: "A jakpak je, Stane?"

A já skromně, ale jadrně po česku: "Stojí to za hovno, Johne!"

On mi tam hned a na místě, slíbil, že když ho budu volit, tak zjedná nápravu a bude lépe.

Oba jsme svůj slib splnili a John se skutečně stal ministerským předsedou s mou pomocí a nápravu zjednal. Lépe bylo, a tak jsem obchod za menší peníz prodal a stal se samoplaticím penzistou. To doma neznají, takovou kategorii, kdy jeden může jít do penze, kdy chce, ale musí si tu penzi platit sám. Od nikoho nic nedostane a když má náhodou víc, než státem placení penzisté, tak mu ten samoplat stát zdaní. Inu, žijeme tu v ráji!

Také když jsem se před posledními volbami opět setkal s Johnem, on na pódiu a já v davu, nemohl jsem si pomoci, abych na něj nezavolal, že už to zase stojí za hovno! Ani nezareagoval a nic mi neslíbil. Takže jsem ho nevolil a on šel od válu. Kvůli mně... načež se na mne mí čeští posluchači obvykle utrhnou: "Tady ale není koho volit!"

Ale je, milánkové, rád bych řekl, ale mlčím, neboť uznávám stará česká přísloví. Bohužel není chytrých, a tak nemá cenu napovídat.

Uplynulo čtyřicet čtyři let, co se má, ale nejen má, cesta rozešla s národem českým. Nemůžeme za to ani jeden. Národ ani já. Vzniklo hodně fám. Nemám sil ni chuti je vyvracet. Měl jsem se jako prase v žitě, věř si tomu kdo chceš. Já fakt za to nemůžu, že se to všechno tak zamotalo, že aby se v tom prase vyznalo. Ovšem české prase se nevyzná kromě tlačnice v ničem. A tak přece jen napovím. Žádné stříbrné podnosy, kuřata a limuzíny, milánkové, všechno jsem si vymyslel! Hlad jsem měl a byl vděčný, když byla práce. Jakákoliv práce! Mák jsem si, jak vám se o tom ani nezdá. Zocelilo mě to. Nic nemám zadarmo, nezávidíte mi.

Konec